



OMÉK 2017 Közönségdíj



Köszönjük!

Tej. Szívvel - Lélekkel!
tejsziv.hu

78. ORSZÁGOS MEZŐGAZDASÁGI ÉS ÉLELMISZERIPARI KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács 2017. évben ismét kiállítóként vett részt Magyarország legnagyobb múltú mezőgazdasági seregszemléjén, a 78. OMÉK-on.

A KIÁLLÍTÁS

A több mint 90 ezer látogatót számláló OMÉK-on célunk volt egy olyan stand kialakítása, amely egyszerre edukál, a látogatók aktív részvételét lehetővé teszi és szórakoztat. Ennek megfelelően a látogatók gyakorlatilag „játszva szórakozhattak” a Tej Terméktanács kiállítási területén.

A STAND

A koncepció szerint a stand látogatói a kiállítási területen végigjárhatták a tej útját, illetve annak különböző állomásait (termelés, feldolgozás, kereskedelem). A látogatók így a réten legelő tehenektől eljuthatnak az utolsó pontig, ahol már a feldolgozott, friss tejet és tejtermékeket „vehették le a polcokról”. A látogatókat (jellemzően a fiatal generációt) a stand bejárása során különböző érdekes feladatok és szórakoztató élményállomások várták. Célunk volt, hogy a látogatók – mire a tej útjának végére érnek – nemcsak számos érdekes információt tudjanak meg a tejről, hanem egyúttal élményekkel gazdagodva járassák be a Tej Terméktanács standjának teljes területét.

A 260 négyzetméteres stand központi elemét képezte a „Tejkamion”, mely monumentális és látványos megjelenésével valamennyi látogató számára emlékeztető élményt nyújtott.

A stand felépítését és az aktivitások működtetését a Terméktanács Kereskedelmi és Marketing Bizottsága által meghallgatott és kiválasztott ügynökség végezte.

Valamennyi látogató, aki felkereste a standot egy „pecsétgyűjtő” füzetet kapott. A füzet tartalmazta a stand állomásait, amelyeket felkeresve a feladatok helyes elvégzése után kaptak egy-egy igazoló pecsétet.

Miután összegyűlt az öt állomás pecsétje, a látogatók felkereshették a tejbárt, ahol mindenki elfogyaszthatta jól megérdemelt jutalmát, egy-egy pohár finom frissítő tejet.

A stand interaktív vetélkedőjét, ’a tej útját’ legalább 4000 fő járta végig (a kitöltött pecsétgyűjtő füzetek számából, ill. a tejfogyásból számított adat). A látogatók és az érdeklődők száma azonban ennek többszöröse volt.



A kamion belső terének oldalfalán megjelenítésre kerültek a Terméktanács termelő, kiemelt pártoló, pártoló és társult tagjai, valamint tejpujtjának palástján elhelyezésre kerültek a Terméktanács kereskedő, feldolgozó tagjai, mellyel a Tej Terméktanács egységességét kívántuk szimbolizálni.

ÉLMÉNYÁLLOMÁSOK

I. állomás: Tehénetetés

A játkosoknak egy virtuális tehenet, Rozit kellett megetetniük. Ha megfelelő táplálékot kapott, akkor a mellette lévő kancsó lassan megtelt tejjel. Mikor tele lett a kancsó, közös képet is lehetett készíteni a jóllakott Rozival. Az állomás teljesítésével a játékosok megkapták első pecsétjüket.



II. állomás: Tehénfejés

Ezen az állomáson a játékosok kipróbálhatták a tehénfejést. Aki sikeresen teljesítette a feladatot és megfejté Rozit, a műanyag, de élethű tehenet, az megkapta a második pecsétet is.



III. állomás: TejMozi

Ezen az állomáson babzsákfotelekben pihenhettek meg a játékosok, amíg megnézték rövid, animációs kisfilmünket. Ebből rengeteg érdekes adatot és tényt tudhatnak meg a tej világáról, a film végén pedig egy pecséttel gazdagabbak lettek.



IV. állomás: TejVarázs

A Tej Útja során a látogatókat a kiterjesztett valóság csodálatos világába is elvezettük. A játékosoknak ennél a feladatnál a tablet-et egy óriási tejes dobozra kellett irányítaniuk, mellyel olyan dolgokat láthattak, amik szabad szemmel láthatatlanok. Ásványi anyagok,



vitaminok - ezek mind a tej alkotóelemei. Miután kipróbálták magukat a virtuális világban, az utolsó pecsétet is begyűjthették.

V. állomás: TejKvíz

Az ötödik állomáson a pontgyűjtő füzetben lévő kvíz kitöltése után, a játékosok az utolsó pecsétet is megkapták. Ekkor érkeztek a Tejút végére.





A tejbárban a látogatók beválthatták az útjuk során összegyűjtött pontokat és elfogyaszthattak egy-egy pohár friss tejet.

TEJNAGYKÖVET

A kiállítás egyik leglátogatottabb napján, szombaton, Tejnagykövetünk, Kapás Boglárka dedikálással és fotózással egybekötött közönségtalálkozón vett rész a Terméktanács standján.



GYERMEK KONCERT

Szintén szombaton az ALMA együttes gyermekkoncertje került megrendezése a stand e célra kialakított színpadán. A koncert hatalmas érdeklődés mellett remek hangulatban telt.

SAJTKÉSZÍTŐK EGYESÜLETÉNEK MEGJELENÉSE

A Tej Terméktanács ingyenes megjelenési lehetőséget biztosított a KKASE-Sajtkészítők Egyesület tagjainak megjelenítésére.





Standunkon egy közel 20 nm-es területet, az Egyesület arculatának és igényeinek megfelelően alakítottunk ki, lehetőséget biztosítva az Egyesület sajtókészítő bemutatóinak lebonyolításához, valamint a vajköpülő közösségi attrakció megtartásához.

KÖZÖNSÉGDÍJ

A vásár záróünnepségén sor került az OMÉK Közönségdíjának átadására, melyet minden évben az a kiállító nyer el, aki a látogatóktól a legtöbb szavazatot kapja. Idén a Tej Terméktanácsnak szavazták meg ezt a rangos jelölést, melyet ezúton is köszönünk minden látogatónak.

Az eddigi legnagyobb területen berendezett, számos újdonságot felvonultató kiállítóhelyünk mind



partnereink, mind kollégáink körében nagy tetszést aratott. A seregszemle hat napja alatt rengeteg vendégünk között számos prominens személyiség is meglátogatta a Tej Terméktanácsot.

Felkereste standunkat Fazekas Sándor, földművelésügyi miniszter, a Földművelésügyi Minisztérium agrárgazdaságért felelős államtitkára Czerván György, az agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkár Feldman Zsolt, Gulyás Andrea közigazgatási államtitkár, Gál Péter eredetvédelemért felelős helyettes államtitkár; valamint számos kiskereskedelmi lánc képviselője, illetve Terméktanács Elnökségi Tagok is.





SZERVEZETI HÍREK

VII. TEJÁGAZATI KONFERENCIA – 2017. NOVEMBER 14.

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács idén immár hetedik alkalommal rendezi meg hagyományának számító éves tejágazati konferenciáját. Az eseményen a Magyar Nemzeti Kereskedőház Zrt. vezérigazgatója, az Európai Tejszövetség (EDA) elnöke, az INLAC ügyvezető igazgatója (Spanyol Tej Szakmaközi Szervezet) és a Francia Tejfeldolgozók Szövetségének (ALTA) képviselője is előadást tart, míg a nyitó előadás megtartására Dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter Dr. Juhász Anikót, az Agrárgazdasági Kutató Intézet főigazgató asszonyát kérte fel. Előadás hangzik el továbbá a Tej Terméktanács 2017. évi közösségi marketing kampányáról is.

A Konferenciával párhuzamosan a helyszínen a Tej Terméktanács Tejkamionja is látogatható lesz, amely a 2017. évben az ország 75 tervezett állomásán népszerűsíti a hazai tejet, tejtermékeket.

Szakmaközi szervezetünk 2017. november 14-én rendezi meg tejágazati konferenciáját a Velence Resort & Spa szállodában (Velence). Az eseményre szóló meghívó elektronikusan kerül megküldésre tagjaink részére.

A rendezvény a korábbi évek gyakorlatának megfelelően természetesen ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött, amelyet a tejtermek@tejtermek.hu elektronikus címen, illetőleg a (+36-1) 203-1450-es telefonszámon tehetnek meg.

A 2017/2018. „KVÓTAÉVRE” PROGNOSTIZÁLT NYERSTEJ ALAPÁR NEGYEDÉVES KORREKCIÓJA

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnöksége 2017. október 18-i ülésén úgy döntött, hogy a 2017. áp-

rilis 1. napjától 2018. március 31. napjáig tartó időszakra az alapár éves átlagára – 2017. július 14-i ülésén – meghatározott 95 Ft/kg-os prognózist nem módosítja.

Az Elnökség a „kvótaév” harmadik negyedévében (2017. október-december) 96 Ft/kg átlag alapár alakulást jelez előre.

SZAKMAKÖZI BESZÁMOLÓ

A szakmaközi szervezetek elismerésének és ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 63/2013. (VII. 25.) VM rendelet szerint az elismert szakmaközi szervezet minden gazdasági év végét követő harminc napon belül beszámolót küld a minisztérium részére az elismerés hatálya alá tartozó tevékenységének előző gazdasági évi végrehajtásáról és az elismerési feltételeknek történő megfelelést igazoló adatokról. Megfelelve ezen jogszabályi kötelezettségének a Tej Terméktanács a 2016. április 1. – 2017. június 30. közötti időszak vonatkozásában elkészítette és a Földművelésügyi Minisztérium részére benyújtotta beszámolóját.

HATÓSÁGI BEJELENTÉSEK

A Tej Terméktanács 2017. III. negyedévében a Magyar Élelmiszerkönyv előírásainak megsértése miatt egy esetben tett bejelentést a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz, amely bejelentés kivizsgálásra is került, a hatóság a jogsértést (idegen zsír felhasználása) megállapította és élelmiszer-ellenőrzési bírság kiszabása mellett elrendelte a termék forgalomból kivonását.

Ugyancsak a NÉBIH, illetve a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság felé fordultunk két esetben is bejelentéssel fogyasztó megtévesztésére alkalmas jelölés, illetve az egyik esetben a jelölés mellett fogyasztó

megtévesztésére alkalmas reklámozás miatt is több forgalmazó vonatkozásában. Ez utóbbi esetben a bejelentett cégek közül egynél a jogsértő magatartás megállapításra is került.

A 1.5% zsírtartalmú import UHT tejek forgalmazása során adófizetési kötelezettség elmulasztása gyanújával tettünk bejelentést a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felé, továbbá kértük a NÉBIH kiemelt ellenőrzését az import, tejzsír alapú termékek vonatkozásában. Ugyancsak az import, tejzsír alapú termékek, valamint az import UHT tejek kapcsán élelmiszerbiztonsági szabályok valószínűsíthető be nem tartása, illetve adófizetési kötelezettség teljesítésének valószínűsíthető elkerülése miatt fordultunk a NÉBIH és a NAV felé 13 nagykereskedelmi vállalkozás érintettségével.

A hatósági bejelentésekkel kapcsolatos részletes információk a Tej Terméktanács weboldalán megtalálhatók (www.tejtermek.hu).

ESEMÉNYEK, RENDEZVÉNYEK TÁMOGATÁSA

A KKASE- Sajtkészítők Egyesülete 2017. augusztus 23-án **I. Sajtakadémia** címmel, a „Kézműves sajt – Tudomány – Turizmus” témakörében konferenciát szervezett.

A Rendezvény célja volt fórumot teremteni a Kárpát-medence sajtkészítőinek, a tejtermékekkel, kereskedelemmel és turizmussal foglalkozó kutatóinak és a sajtkészítéshez vagy sajtturizmushoz kapcsolódó szolgáltatóknak a találkozásra, az eszmecserére és eredményeik, tapasztalataik megosztására.

A Tej Terméktanács a Rendezvény költségeihez 300 000 Ft egyszeri támogatást nyújtott.

2017. szeptember 29 - október 1. között ötödik alkalommal került megrendezésre a **Magyar Sajtmustra** Nagyegyházán.

A Rendezvényen lehetőség nyílt a Sajtészítők Egyesületének, valamint az Egyesület tagjainak bemutatkozására. A kétnapos Rendezvény első napján Szakmai Konferencia, sajtbírálat és mesterkurzus, második napján sajtvásárral, gyermek animációs programokkal és vajköpüléssel egybekötött Közönségnap került megrendezésre.

A Tej Terméktanács a Rendezvény költségeihez 1 500 000 Ft egyszeri támogatást nyújtott.

2017. szeptember 17 – 20. között 15. alkalommal került megrendezésre az **Európai Holstein és Vörös Holstein Konföderáció konferenciája** Budapesten.

A Konferencia fő témaköre a tejtermelő telepek jövődelmezőségének növelése a jó állomány-menedzsment eszközeivel. A konferencia házigazdája 2017-ben a Holstein-fríz Tenyésztők Egyesülete volt. A szakmai rendezvény keretében 28 tagország tenyésztői (körülbelül 200 fő) konferenciával és közgyűléssel egybekötött találkozót tartottak Budapesten, a Hilton szállodában.

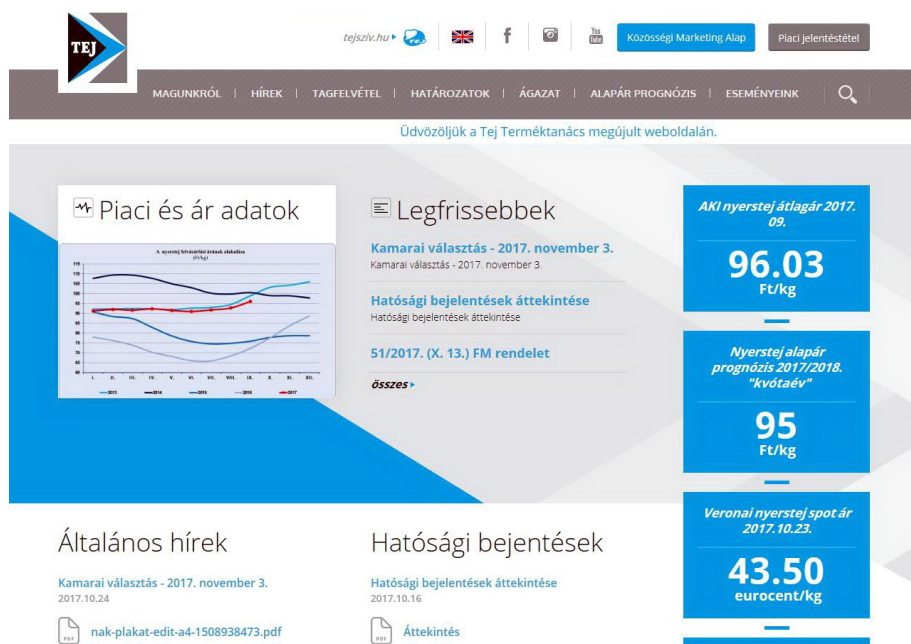
A Terméktanács részére a rendezvényen standhely került kialakításra, ahol hostessek segítségével a Terméktanács általános bemutatásáról szóló angol nyelvű szórólap került kiosztásra.

A Tej Terméktanács a Rendezvény költségeihez 1 500 000 Ft egyszeri támogatást nyújtott.

MEGÚJULT WEBOLDALUNK

Tagjaink minél színvonalasabb tájékoztatása érdekében megújítottuk weboldalunkat. Bízunk benne, hogy az új arculat elnyeri tetszésüket és a jövőben (is) aktív követői lesznek oldalunknak. Kérjük, látogassanak el megújult weboldalunkra:

www.tejtermek.hu





NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

AZ ERŐSÖDŐ AGRÁR- ÉS ÉLELMISZERGAZDASÁGÉRT

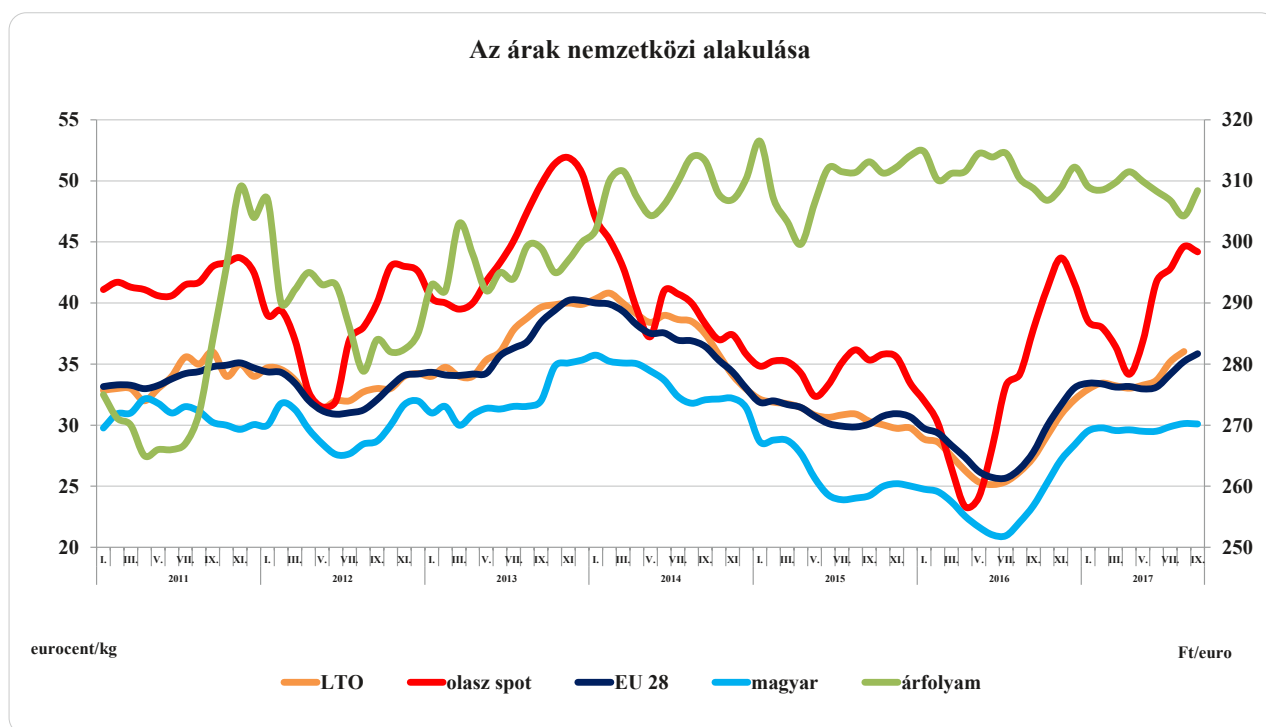


Kamarai választás: 2017. november 3.

A 2016 második felétől tapasztalt árfelvétel 2017 elejére megtorpant és az EU-28 felvásárlási átlagára 33 eurocent/kg árszint közelében stabilizálódott. Július és augusztus hónapban azonban nagyobb mértékű, 3-3%-os növekedés következett be, és az Európai Bizottság szeptemberre becsült adata (34,85 eurocent/kg) további áremelkedést mutat.

A hazai felvásárlási ár követi az uniós trendet, annak mértékétől jellemzően 10%-kal elmaradva. Az árnövekedés itt is megjelent, de jóval mérsékeltebben, az augusztusi árfelvétel az 1%-ot sem érte el, amelynek következtében az uniós átlagártól való elmaradás már közelíti a 15%-ot. Az LTO árfigyelésébe bevont nagyobb tejfeldolgozó vállalkozások felvásárlási áraiból számított átlagár dinamikájában és árszintben is az EU átlagához hasonlóan, sőt azt kismértékben meghaladóan alakul.

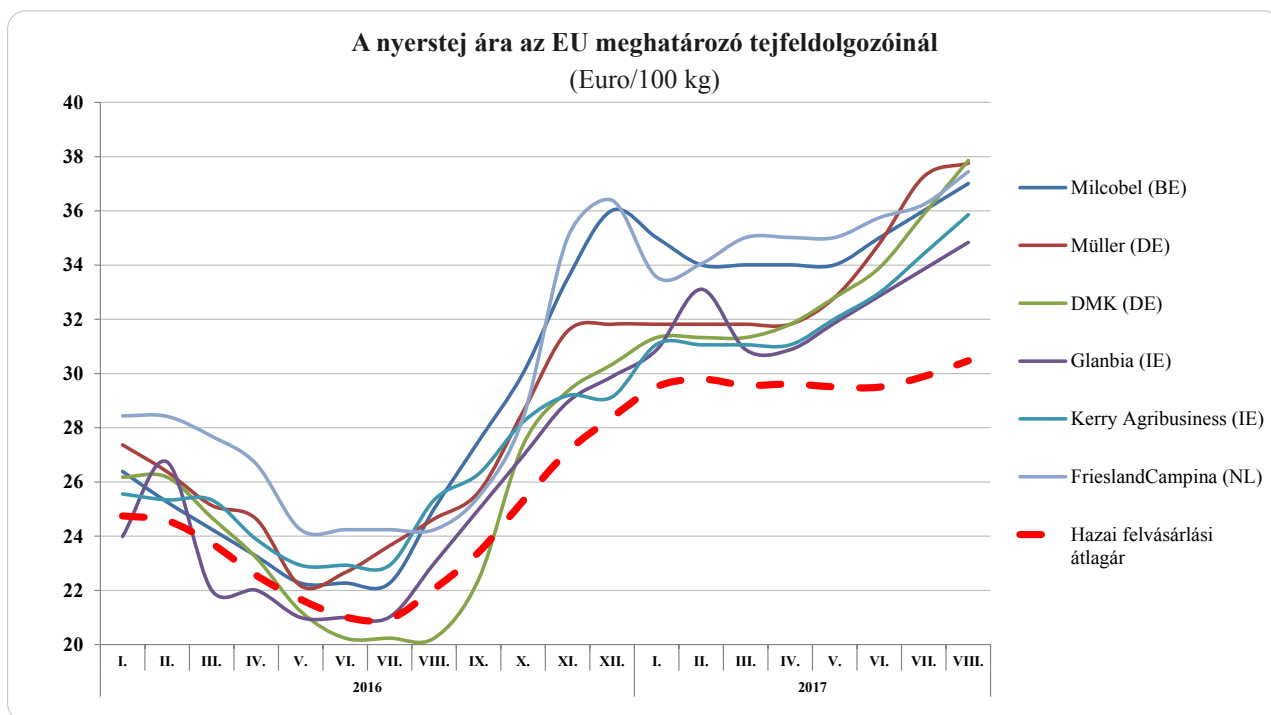
A piaci folyamatokra érzékenyebben reagáló olasz spot piacon az árak jóval kiegyensúlyozatlanabb képet mutatnak, a 2016. novemberi csúcsról 2017 májusára 22%-ot zuhant a spot ár, majd hasonlóan dinamikus árfelvétel vette kezdetét, nyár végére az árak már 30%-kal haladták meg a tavaszi szintet. A szeptemberi spot ár azonban hosszú idő után kis mértékben ugyan, de csökkenni kezdett, amely a trend megfordulását vetíti előre.



*Forrás: MNB, LTO, Milk Market Observatory, Camera di Commercio Verona
Az adatok nem azonos beltartalomra vonatkoznak, de a tendenciák összehasonlíthatók.*

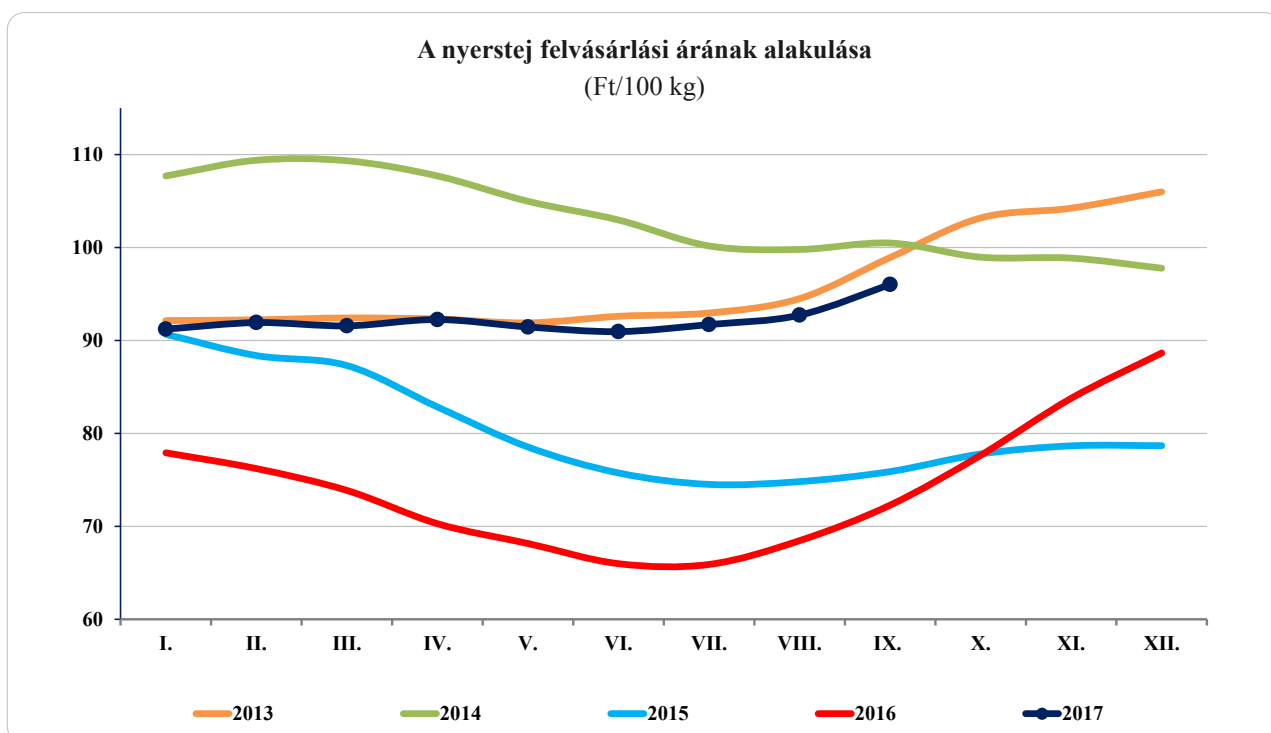
Az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinak felvásárlási árait vizsgálva hasonló tendenciák láthatóak. A 2017 első négy hónapját jellemző stagnálást követően májusban szinte valamennyi vizsgált tejipari vállalkozás a felvásárlási árak – egyöntetűen 3%-os – emeléséről döntött, amelyet hónapról-hónapra újabb emelések követtek. Áprilistól augusztusra a legnagyobb mértékű, csaknem 20%-os áremelést a német Müller és DMK biztosította beszállítóinak, de az írországi vállalatok is 13-15%-os áremelést hajtottak végre ez alatt az időszak alatt. 10% alatti a belga Milcobel és a holland FrieslandCampina áremelése.

Az AKI által mért hazai felvásárlási átlagár a hazai feldolgozóknak a piaci trendet követő, de attól összességében jelentős mértékben elmaradó áremelési politikáját mutatja. Augusztus hónapban a hazai átlagár 13%-kal maradt el a felmérésben szereplő legalacsonyabb árat fizető Glanbia (Írország) árától, míg a legmagasabb árat fizető DMK áránál 20%-kal alacsonyabb.



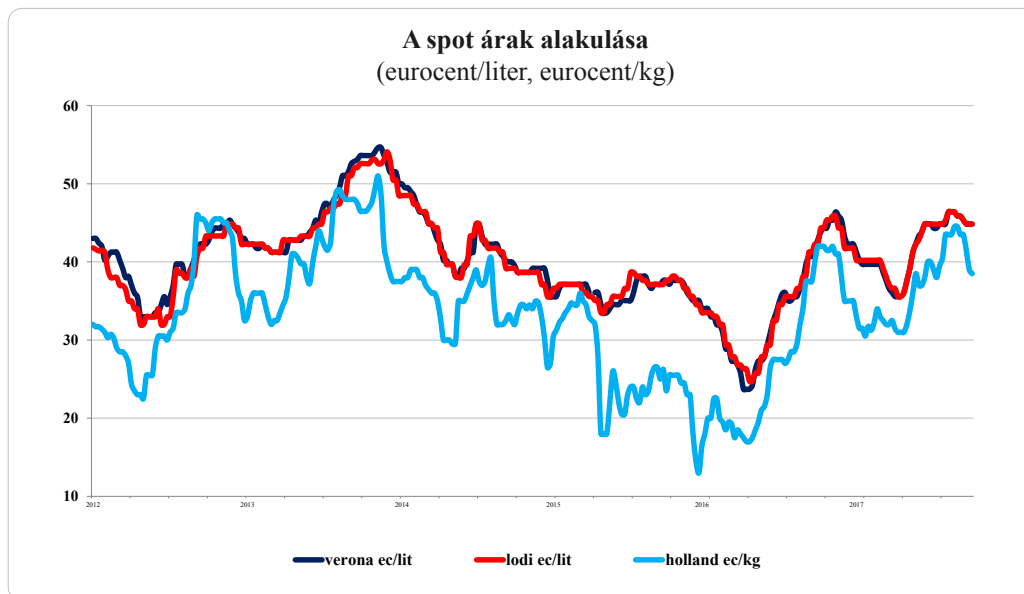
Forrás: LTO, www.milkprices.nl
Az árak 4,2% zsír- és 3,4% fehérjetartalomra vonatkoznak, ÁFA nélkül

A nyerstej hazai felvásárlási ára 2017 elejére stabilizálódott, nagyobb ingadozások nélkül egész nyáron át megtartotta stabilitását, amelyre az elmúlt évek során nem volt példa. 2017. január és augusztus között mindösszesen 1,6%-kal emelkedett az országos átlagár, folyamatosan a 91-92 Ft/kg sávon belül mozogva. Szeptember hónapban aztán egy jelentősebb mértékű elmozdulás következett be, 3,6%-ot javulva 96,03 Ft/kg-ra emelkedett a hazai felvásárlási átlagár. Ez az ár 33%-kal magasabb az egy évvel korábbinál, illetve 46%-kal haladja meg az elmúlt évek mélypontjának számító 2016. júliusi árat.



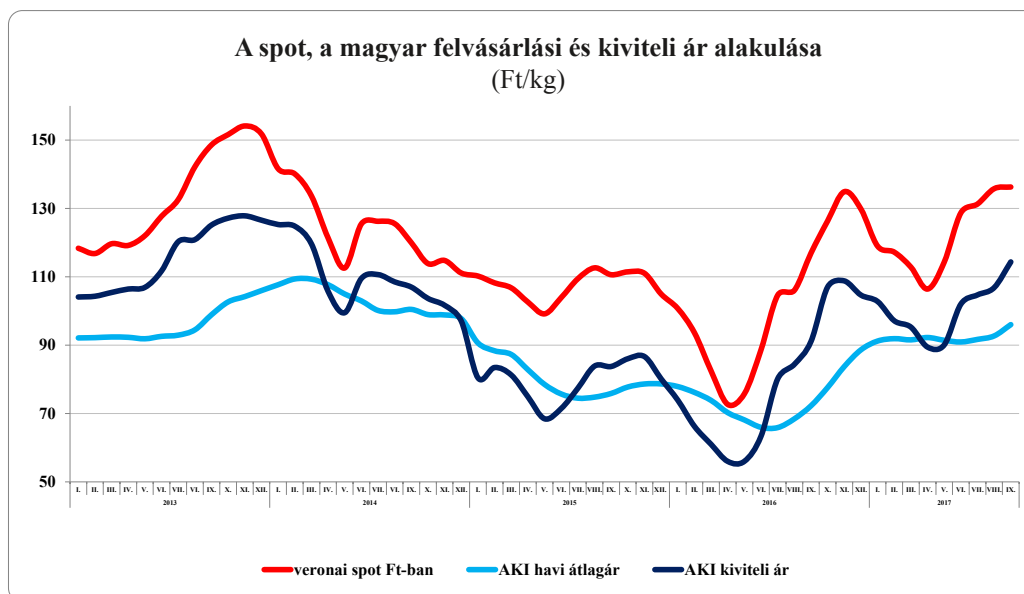
Forrás: AKI

Az olasz spot árak 2017 tavaszától nyár végéig folyamatosan javultak, az augusztus végén mért 46,40 eurocent/liter spot ár már elérte a 2016. novemberi csúcserőértékét. A javuló tendencia azonban szeptember hónapban megállt, és azóta kismértékű, de folyamatos csökkenés jellemzi. Egy hónap alatt több mint 3%-kal (44,85 eurocent/liter-re) estek az árak, a csökkenő tendencia pedig folytatódni látszik. A holland spot árak alakulása kevésbé kiegyensúlyozott, kisebb megtorpanások jellemzik a trendjét. Május és július hónapokban is visszaestek az árak, majd egészen szeptemberig itt is határozott javulás volt mérhető, az árak jóval a 2016-os szint felett alakultak. A szeptember a holland spot piacon drasztikus árcsökkenést hozott, az október elejei 38,5 eurocent/kg ár 13,5%-kal alacsonyabb az idei csúcsnál (44,50 eurocent/kg), amely pedig 6%-kal haladta meg a 2016 novemberében mért legmagasabb árat.



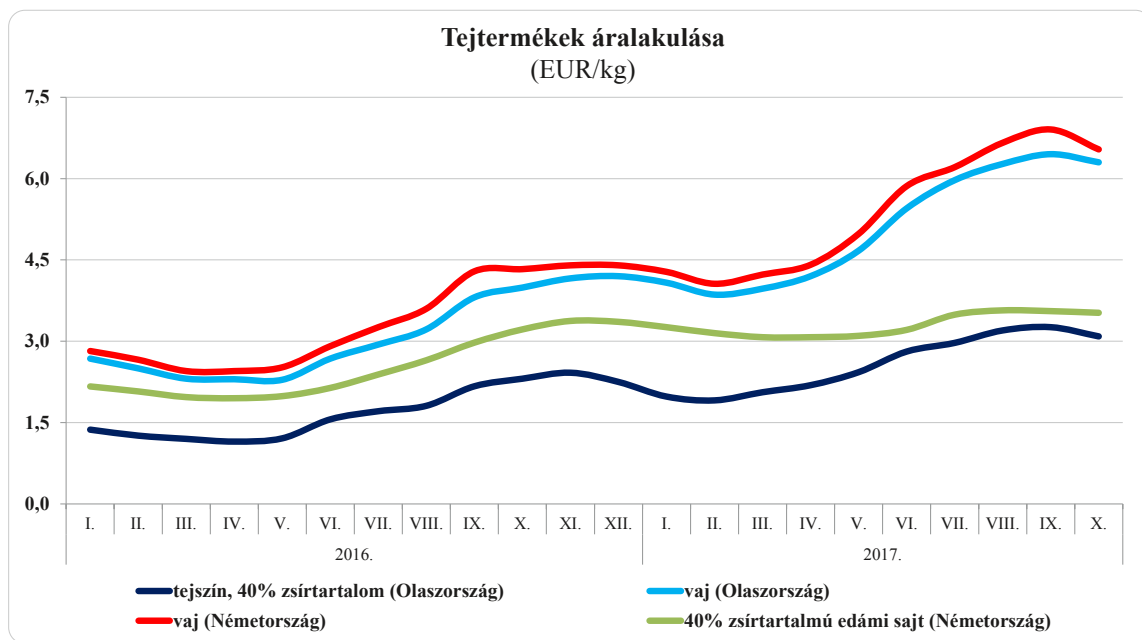
Forrás: CLAL

A piaci trendekre érzékenyebben reagáló hazai kiviteli árak esetében stabilitásról nem beszélhetünk, a 2016. novemberi csúcserőértékhez képest 2017 áprilisára 18%-kal zuhantak az árak, majd a piaci folyamatok hatására az olasz spot árakat követő dinamikus emelkedés vette kezdetét, amelynek következtében az augusztusi 106,85 Ft/kg kiviteli ár 19%-kal haladta meg az áprilisi árat. A spot ártól eltérően az export ár szeptemberben tovább javult, augusztushoz képest jelentős, 7%-os növekedést produkálva 114,37 Ft/kg átlagáron lehetett a nyerstejet a külpiacon értékesíteni. Ez az ár több mint 100%-kal haladja meg az elmúlt évek mélypontjának számító 2016. áprilisi árat (56,02 Ft/kg) és a 2016. novemberi legmagasabb export árnál is 5%-kal magasabb. A kiviteli árak fellendülésével a felvásárlási átlagár és az exportár közötti különbség 15-20%-ra nőtt, míg a hazai kiviteli árak az olasz spot piaci ártól való elmaradása ugyancsak 15-20%-on látszik állandósulni.



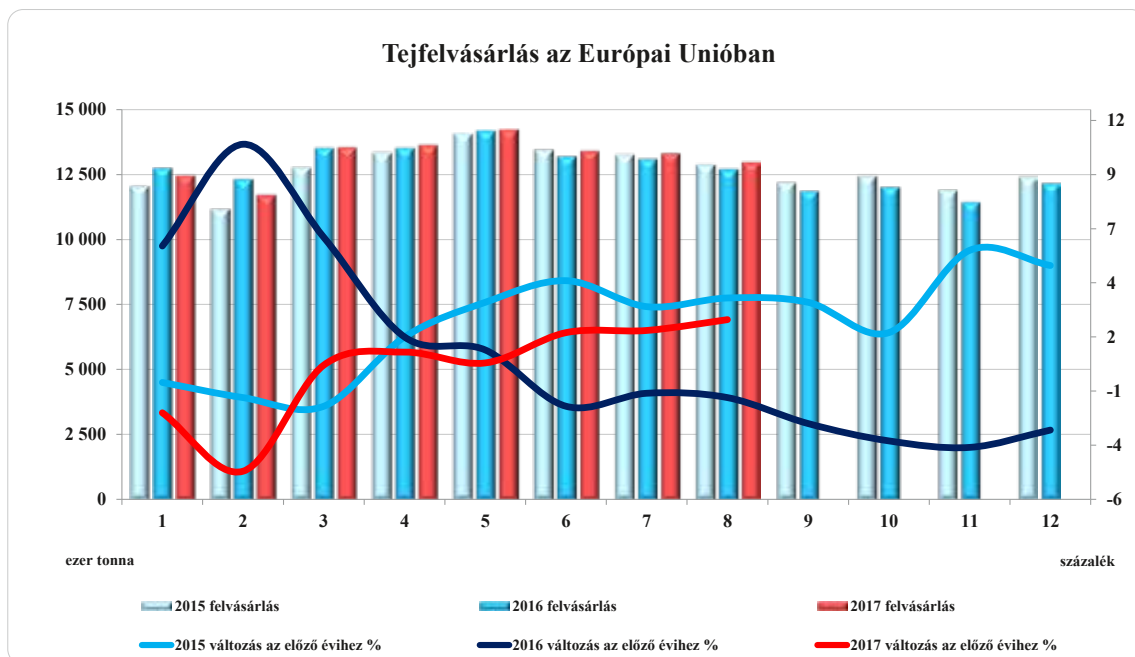
Forrás: AKI, Camera di Commercio Verona

A spot piaci árak mellett az egyes tejtermékek uniós átlagárainak alakulása is hatással van a hazai piaci folyamatokra, árakra. A kereslet-kínálati viszony megváltozása legdrasztikusabban a tejszír alapú termékek piacát jellemzi, míg a válság hatására a tejszír alapú tejtermékek mennyiségének jelentős csökkenése volt megfigyelhető, addig az ilyen zsíros jellegű termékek iránti kereslet folyamatosan bővül. Ennek következtében 2017 márciusától szeptemberére átlagosan 60%-ot javulva, mind a németországi és olaszországi vaj ár, mind az olaszországi tejszín ár rekordértéket ért el, 180%-kal meghaladva a 2016. év mélypontjának számító áprilisi árakat. Szeptemberben ugyanakkor a növekedés megállt, az októberi árak már 2-5%-kal alacsonyabbak az egy hónappal korábbi áraknál. A sajt (Németország) árában az előbbi termékekhez hasonló mértékű árváltozás nem jellemző, szeptemberig 16%-ot emelkedtek az árak márciushoz képest, és októberben is mindösszesen csak 1%-os az árcsökkenés.



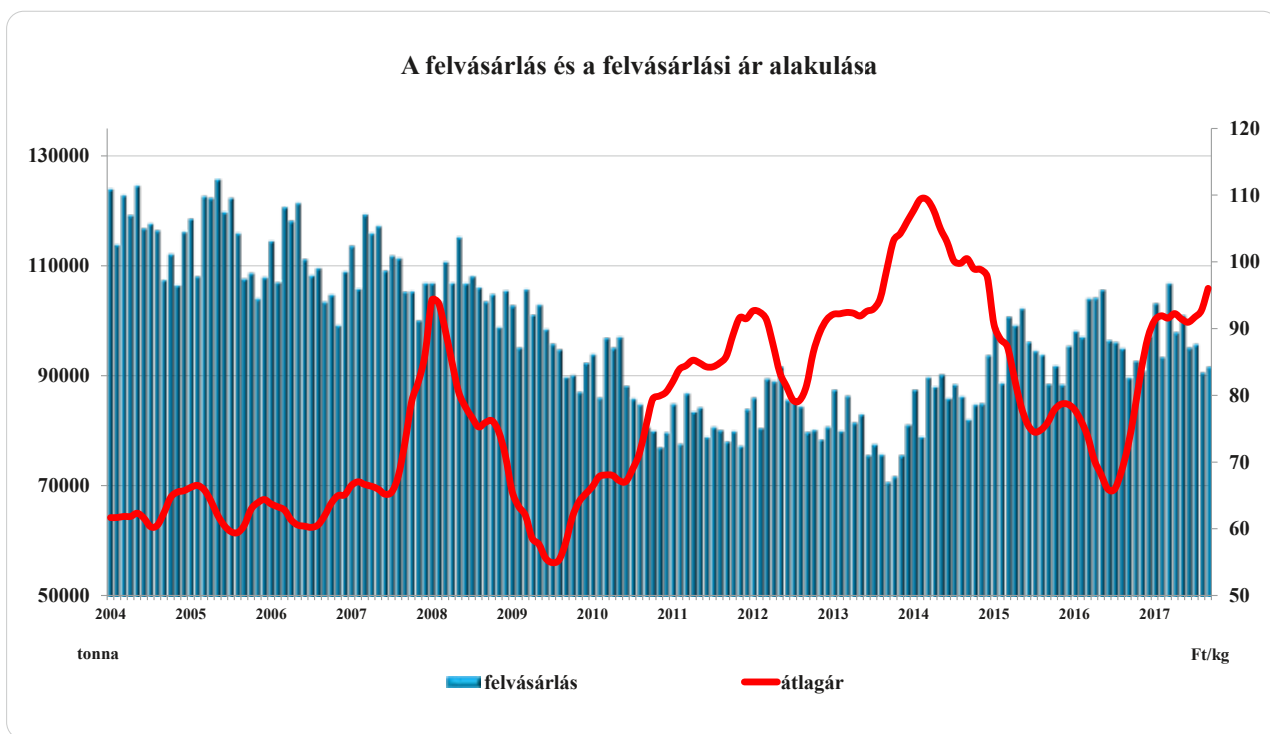
Forrás: CLAL

A 2016 negyedik negyedében – az Unió válságkezelő intézkedésének hatására – bekövetkezett termeléseszként 2017 elején is folytatódott, majd márciustól hónapról-hónapra egyre nagyobb mértékben növekedett a havi felvásárolt tejmenyiség. Augusztusban már 2%-ot meghaladó volt a termelésnövekedés, amelynek hatására 2017 első nyolc hónapjának összes felvásárlása gyakorlatilag megegyezik a 2016 azonos időszakának felvásárlásával. Szakértők 2017. teljes évére a tejtermelés 0,6%-os növekedését prognosztizálják, míg 2018. évben további növekedést várnak.



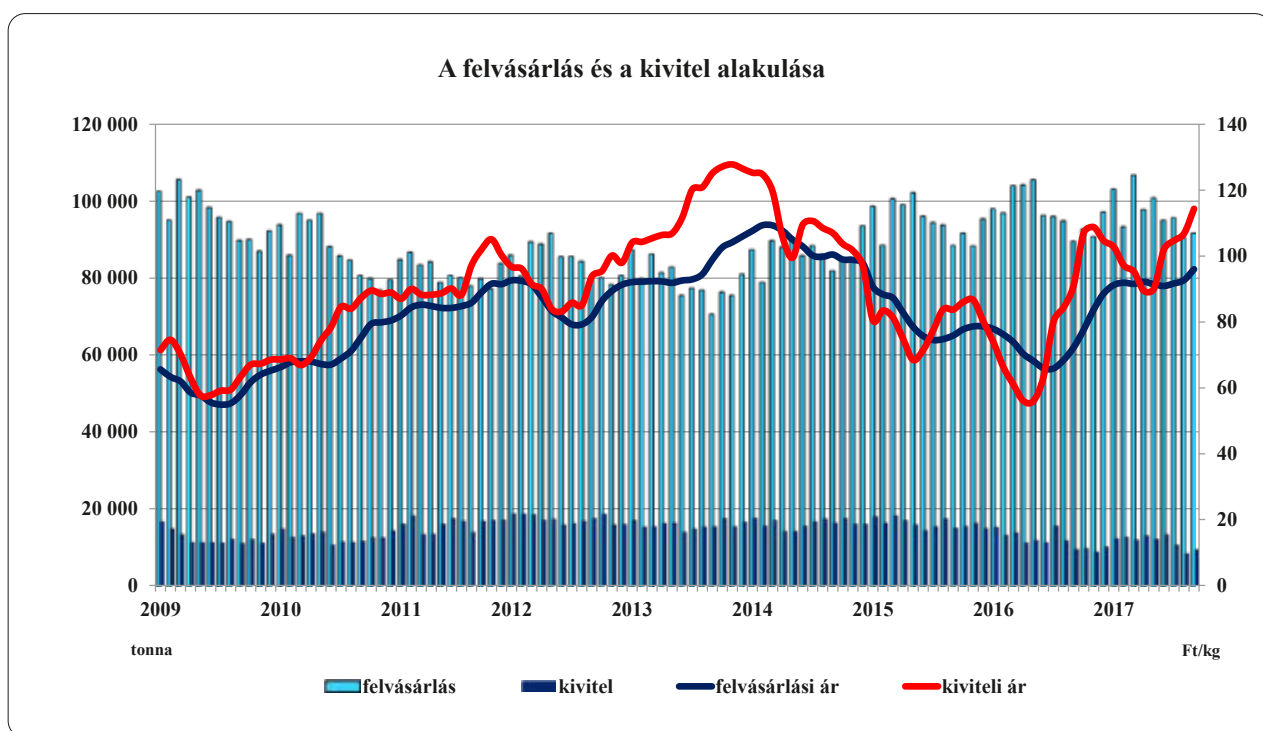
Forrás: CLAL

Magyarországon 2015., majd 2016. év is rekord termelési adatokat hozott. A 2017. év elejét még mindig a termelés növekedése jellemezte, a 2. negyedévtől azonban már – egyes hónapokban az 5%-ot is elérő – csökkenést mutattak a hazai felvásárlási adatok. Ennek következtében a 2017. első háromnegyed évének összes felvásárlása már 1%-kal elmarad a 2016. év azonos időszakának mennyiségénél.



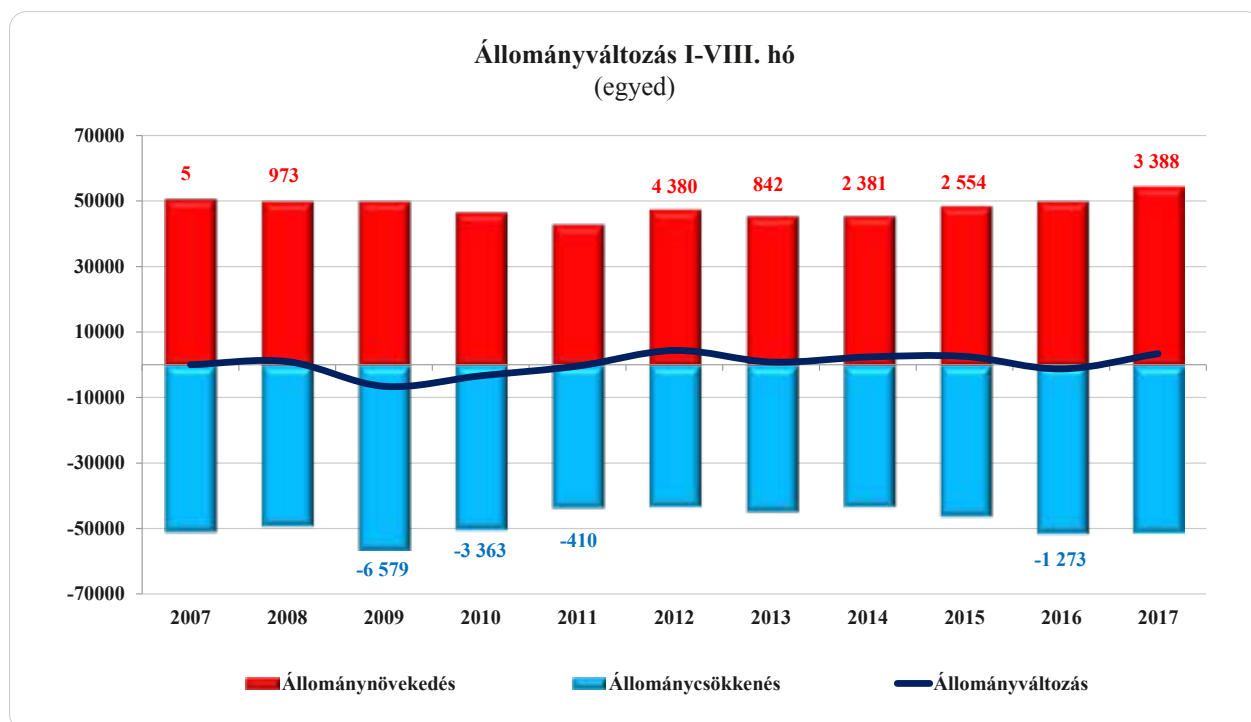
Forrás: AKI

A magyar tejpiac sajátosságaként számon tartott magas (15-20%) nyerstej kiviteli arány 2016 elejére kissé mérséklődött, a teljes év során 12%-on állandósult. A 2017. évben eddig összességében ez a tendencia folytatódott, jellemzően 9-14% között mozgott a havi kiviteli arány. Az első 9 hónap összesített adatait vizsgálva továbbra is a felvásárolt mennyiség 12%-át teszi ki az exportált mennyiség.



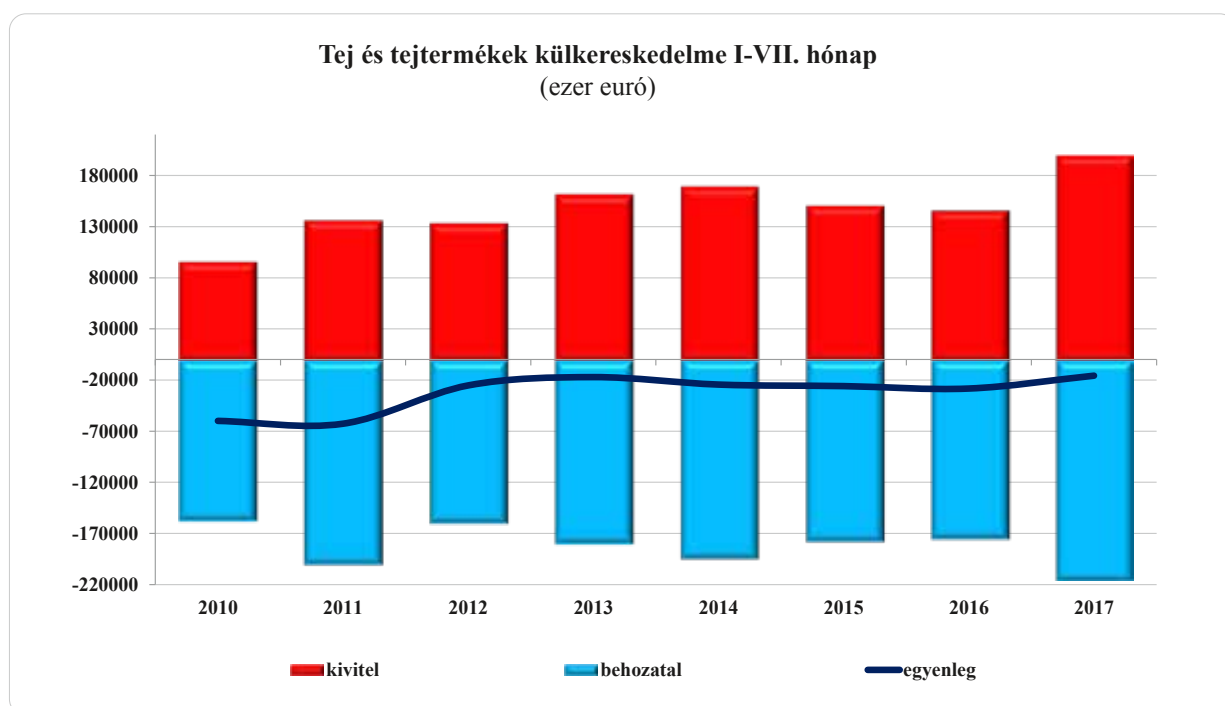
Forrás: AKI

2017 augusztusára a tehénállomány normalizálódni látszik, habár az üszőbeállítások száma kismértékben csökkent, az üszővásárlások száma több mint kétszeresére nőtt az előző évhez képest. Emellett a tehénkivonások száma is inkább stagnált, és ennek részeként a vágásra értékesített mennyiség is már az átlagos arányt mutatja. Mindezek következtében 2017 első nyolc hónapjában már határozott, 1,9%-os az állománynövekedés mértéke az előző év azonos időszakához viszonyítottn.



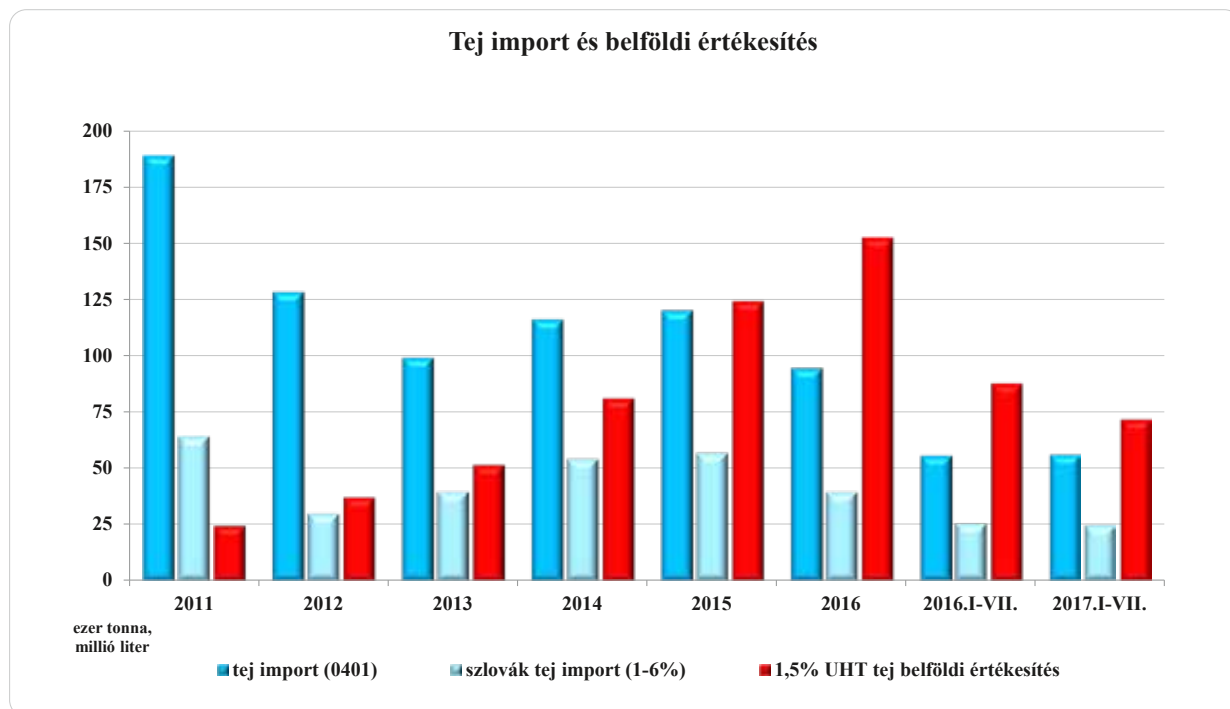
Forrás: ÁT Kft.

A tej és tejtermékek külkereskedelmében 2017 első hét hónapjában mind az export, mind az import vonatkozásában jelentős növekedés következett be értékben kifejezve. Az export 36, az import 23%-kal emelkedett 2016. január-júliusához képest, mindkét relációban meghaladva az eddigi „rekorder” 2013. és 2014. éveket. Az export és az import egymáshoz viszonyított aránya is javult, megközelítőleg azonos értékben exportáltunk, illetve importáltunk tejterméket, az import enyhe túlsúlyával.



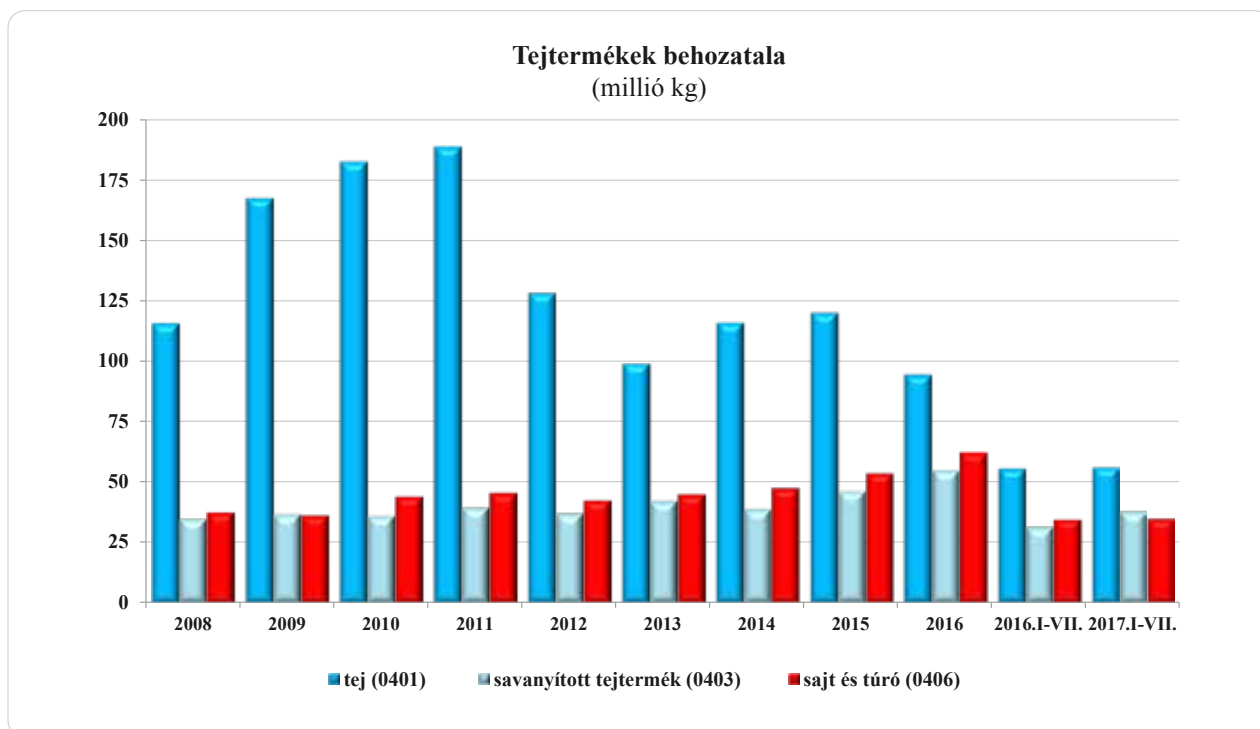
Forrás: KSH

A hazai folyadéktej fogyasztás szempontjából nagy arányt képviselő 1,5% zsírtartalmú UHT tej belföldi értékesítésében 2017. évben jelentősnek mondható, 18%-os visszaesés tapasztalható 2016-hoz képest. Tekintettel arra, hogy az import mennyisége a vizsgált időszakban csupán 1%-kal emelkedett, a számok az UHT tejek fogyasztásának csökkenését mutatják. Az importon belül nem változott számottevő mértékben a hazai fogyasztói tej piacon leginkább jellemző (45%-ot kitevő) szlovák tej importja, előző évhez képest csupán 4%-kal kevesebb tej érkezett hazánkba 2017/2016 első hét hónapjának vonatkozásában.



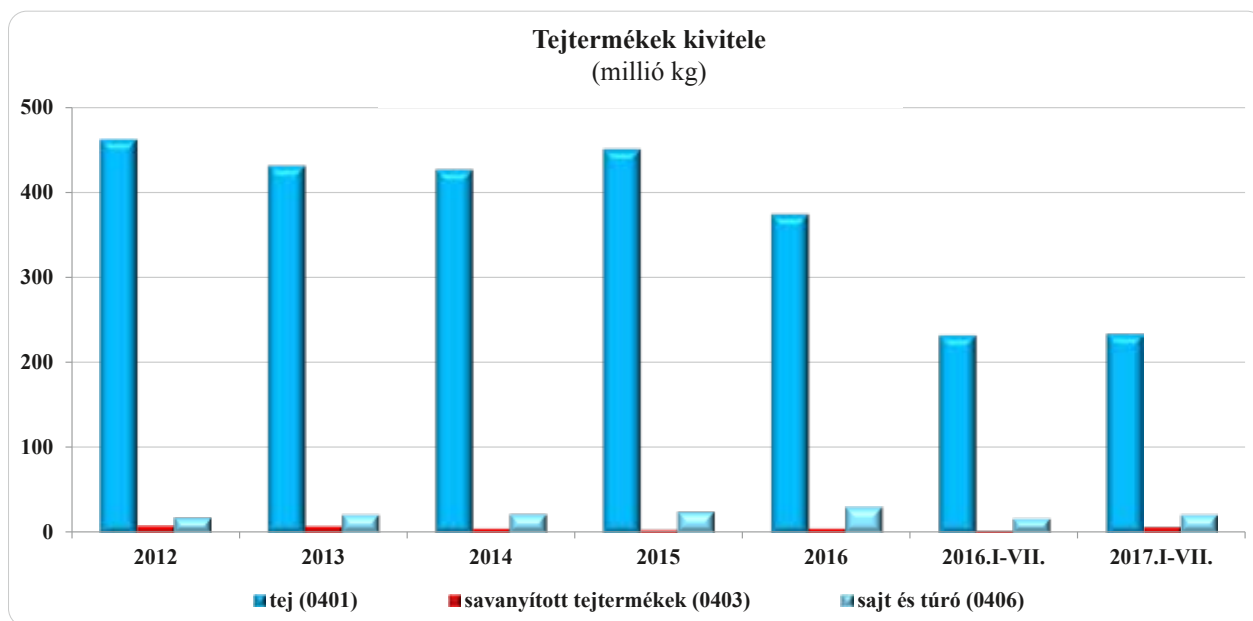
Forrás: KSH, AKI

A főbb tejtermékek behozatalában továbbra is a fogyasztói tej áll az első helyen, azt követi a savanyított termékek, illetve a sajt és túró importja. Valamennyi termékkategóriában növekedés tapasztalható, de míg a tej, valamint a sajt és túró esetében mérsékelt, 1%-os a növekedés, addig a savanyított termékeknél jelentősen, 20%-kal több import termék érkezett hazánkba 2017 első hét hónapjában az előző évhez képest.



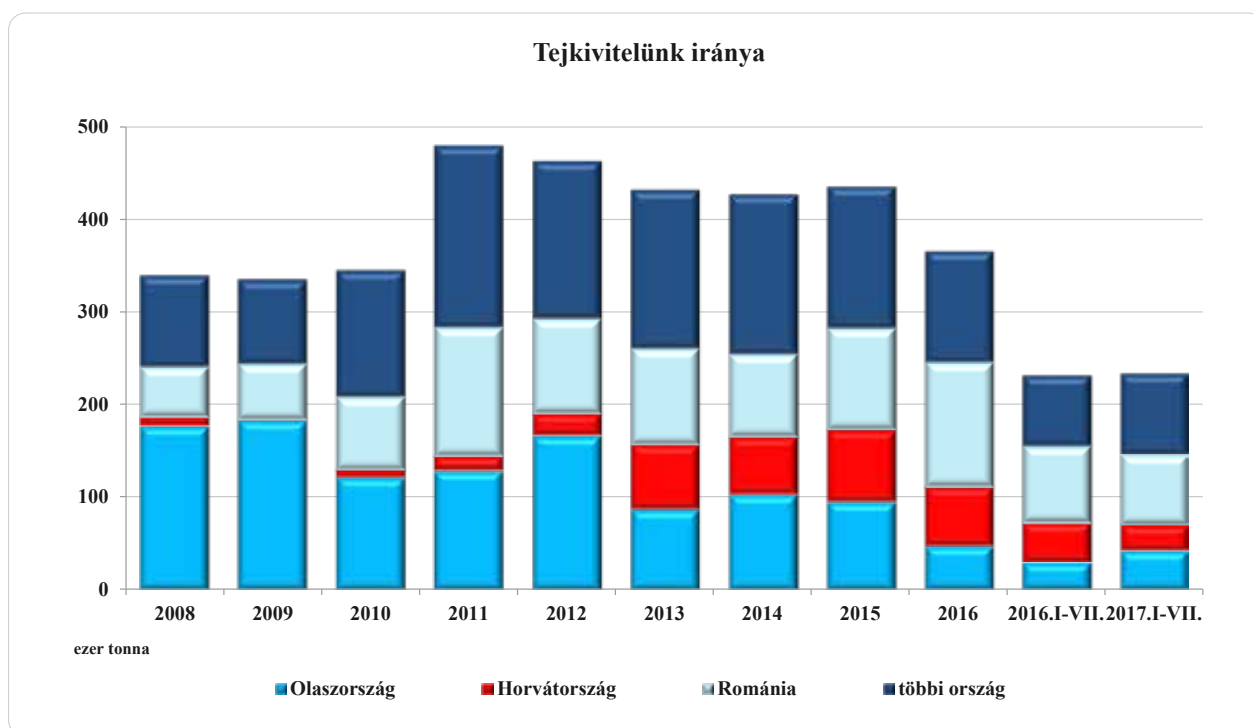
Forrás: KSH

Export struktúránk tekintetében pozitív változás állt be, míg a továbbra is az exportunk jelentős részét kitevő fogyasztói folyadéktej exportja az előző évhez képest megközelítőleg azonos szinten mozog, addig a magasabb feldolgozottságú termékek, így a sajt exportja csaknem 30, a savanyított tejtermékek kivitele pedig 200%-kal emelkedett.



Forrás: KSH

A 2017. január-július havi hazai tejkivitel gyakorlatilag megegyezik a 2016. évivel. A főbb célországok közül Olaszország irányába újra jelentősen megnőtt a kivitel, 2017-ben 43%-kal több tej került exportálásra, mint az előző év azonos időszakában. Nagymértékben csökkent ugyanakkor az export Horvátország (-36%) felé. Románia irányába már mérsékeltebb (-8%) a csökkenés, ebben a relációban azonban továbbra is jelentős mennyiségű tej távozik. A romániai kivitel részaránya az összes exportból 33%, míg az olasz exporté 18, a horvátországi kivitelé pedig 19%.



Forrás: KSH

RÖVID TÁVÚ ELŐREJELZÉS

Az Európai Bizottság Mezőgazdasági Főigazgatósága a 2017. szeptember 15-ig rendelkezésre álló adatok piaci szakértők általi elemzése alapján elkészítette rövid távú előrejelzését a 2017/2018. évre.

Az Európai Unió tejpiacát az erős világpiaci és uniós kereslet, valamint a stabil nyerstej árak jellemzik. Soha nem látott piaci körülmények alakultak ki a rekord magas (6.500 EUR/tonna) vaj árak és az intervenciós árszint (1.690 EUR/tonna) alá süllyedt sovány tejpör árak közötti hatalmas árkülönbség okán. A sajt, a vaj, a tejszín és a porított termékek iránti erős kereslet húzza felfelé a nyerstej árát, a mind minőségben, mind mennyiségben kedvező takarmányhelyzet pedig a tejtermelés növekedését vetíti előre az előző évhez képest.

Nemcsak az EU-ban, de globális szinten is a tejtermelés növekedése várható a következő hónapokban az USA egyenletes kínálatbővülése, valamint Új-Zéland tejtermelő szezonjának megindulása következtében. Az előrejelzések szerint a vaj ára – ugyan a jelenleginél alacsonyabb szinten, de – továbbra is magas marad, és a tejtermékek iránti erős globális kereslet sem csökken. Mindez a nyerstej árára pozitív hatást gyakorol, az alacsony sovány tejpör árak ellenére is.

A tehénkivágások száma a 2016. évi növekedést (+8%) követően 2017 első félévében jelentősen (-2%) visszaesett, ennek ellenére a tejelő tehénállomány csökkenése várható 2017. és 2018. évekre is. A kedvező takarmányozási helyzet, a korábbi állománycsökkenést pótlandó termelékenyebb üszőbeállítás következtében a hozamok 2%-os javulása várható, amelynek hatására 2017. évben a tejtermelés növekedését 0,7%-ra (+1 millió tonna) prognosztizálják. Ez a mennyiség azonban még mindig nem fogja elérni a 2015. évi szintet. Amennyiben a magas tejárak 2018. évben is megmaradnak, a tejtermelés további 1,4%-kal bővíthet Unió szinten.

A 2017. évben eddig felvásárolt „többlet” tej jelentős része a sajtgyártásban került felhasználásra, tekintettel arra, hogy a rekord magas vaj árak ellenére még mindig a magasabb hozzáadott értékű termékek, így a sajt előállításából lehet a legjobban profitálni. A továbbra is erős export (+2 millió tonna tejegyenértékben) és a tejtermékek növekvő fogyasztása (+0,6 millió tonna) hatására az EU magántárolási készleteinek kiürülésével kell számolni.

A sajt termelésében 2017. és 2018. év vonatkozásában is 2-2%-os növekedés várható, míg az exportnál 6%-os bővülést prognosztizálnak 2017. évben. A sajt kiskereskedelmi és vendéglátóipari felhasználása folyamatosan és határozottan emelkedik. Az egy főre eső fogyasztás, habár kisebb mértékben (+0,7%), de ugyancsak növekszik, 2017. évben eléri a 17,9 kg/fő mennyiséget.

A vajtermelés ezzel ellentétben csökken, 2017. évben csaknem 3%-kal esik vissza a vajelőállítás, amely így a 2015. évi termelési szintet sem éri el. A tejszír jelentős része inkább tejszínben került feldolgozásra, így a tejszín termelés 3%-os növekedését várják 2017. évben. A csökkenő vajtermelés, Új-Zéland ugyancsak csökkenő termelése és az erős világpiaci kereslet vezetett a rekord magas vaj árakhoz, amelynek hatására az EU vaj exportjának 12%-os csökkenése és a vajkészletek kiürülése (2017. év végére 65.000 tonna) várható. A margarinok és egyéb kenhető készítmények értékesítési adatainak csökkenésében is tetten érhető vaj iránti növekvő kereslet megmarad, év végére azonban az árak kismértékű csökkenésére kell számítani, köszönhetően annak, hogy Óceánia a termelési csúcsidőszakában erősíti a kínálati oldalt. 2018. évre a tejtermelés és a tejszírtartalom növekedésével az EU vaj előállítása újra növekedhet, amelynek mértékét 3%-ra becsülik szakértők.

A sovány tejpör exportjában jelentős fellendülés volt eddig is, augusztusig 43%-kal több tejpör került exportálásra, mint 2016 azonos időszakában, igaz 2016-ban meglehetősen alacsony szintű volt az export. Ugyan az év hátralévő részében az exportnövekedés lelassul, a teljes 2017. év exportja 35%-kal haladhatja meg a 2016. évit. Miközben az export növekszik, a termelés csökken (éves szinten -6%), így a magántárolási készletek az év végére nagyon alacsony szintre (70.000 tonna) apadhatnak. Az erős kereslet és a termelés csökkenését jelző prognózisok ellenére a sovány tejpör ára augusztusban az intervenciós ár alá süllyedt. A sovány tejpör intervenció rendszerének átdolgozása szükségessé vált. A 2018. évre a sovány tejpör termelés 2%-os, az export 6%-os növekedését prognosztizálják. A teljes tejpör esetében 1%-ot meghaladó termeléseszkökenést várnak 2017. évre, míg az exportnál nagyobb mértékű, 5%-os visszaesés várható, tekintettel arra, hogy az év második felében Új-Zélanddal erősödő versenyre lehet számítani.

A fogyasztói folyadéktej fogyasztás az elmúlt 10 évben 5 kg-mal csökkent fejenként, amely csökkenés

folytatódik, ahogy az exportban is számottevő, 14%-os a visszaesés. Mindezek alapján 2017. évben a termelés 1%-ot meghaladó csökkenése jelezhető előre, amely csökkenés – hasonló mértékben – 2018. évben is folytatódik. A tejszín fogyasztása, EU-n belüli felhasználása, illetve exportja ezzel szemben jelentősen növekszik, ahogy hosszú évek csökkenő tendenciája után a joghurt termelésében is fellendülés várható. Mindezt együttvéve a friss tejtermékek termelése összességében stabil marad, mérsékelt (-0,5%) csökkenés várható csak az export 5%-os visszaesése mellett. Az egy főre eső friss tejtermék fogyasztás 0,7%-kal 87,8 kg/fő mennyiségre csökken. 2018. évben az idei évhez hasonló tendenciák várhatóak.

(Forrás: https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/markets-and-prices/short-term-outlook/current_en.pdf)

EU TEJPIACI HELYZET

Az Európai Tejpiaci Megfigyelőközpont (MMO) legfrissebb felvásárlási adatai alapján az EU nyerstej szállítása 2017 márciusától folyamatosan az előző évi szint feletti, ezzel az év eleji nagyobb mértékű termelés-csökkenést kompenzálni tudta. 2017 első nyolc hónapjának felvásárlása így már szinte megegyezik a 2016 azonos időszakában felvásárolt mennyiséggel. Az utolsó 12 hónap adatait összevetve az EU-28 felvásárlása 1,1%-kal csökkent az azt megelőző 12 hónaphoz képest.

Magyarország felvásárlási adatai a 12 hónap tekintetében az átlaghoz közeli, 0,7%-os csökkenést mutatnak, míg a 2017. év vonatkozásában az uniós átlaghoz képest nagyobb az eltérés, Magyarország felvásárlása 2017 első nyolc hónapjában 1,2%-kal csökkent 2016. évhez viszonyítottnak.

A 2017. január-augusztusi időszakban Uniós szinten jelentősebb mértékben csökkent a sovány tejpor (-8,6%) és a vaj (-4,8%) termelése, míg a többi főbb tejterméké növekedett: sajtból 1,7, kezelt tejből 1,6, teljes tejporból pedig 0,7%-kal nagyobb mennyiség került előállításra.

Az EU nyerstej átlagár 2017 első félévében 33 EUR/100 kg szinten stabilizálódott, majd július és augusztus hónapban határozott (+3-3%) emelkedést mutatott. Az augusztusi 35,3 EUR/100 kg uniós ár 34%-kal magasabb a 2016 augusztusi árnál, az Európai Bizottság szeptemberre becsült átlagára (35,82 EUR/100 kg) pedig további, ugyan már jóva mérsékelt emelkedést mutat.

A magyarországi átlagár tendenciája az uniós átlagárhoz hasonlóan alakul, és habár a július és augusztus hónapokban tapasztalt árjavulás kisebb mértékű, az augusztusi 30,47 EUR/100 kg ár így is 38%-kal magasabb az egy évvel korábbinál. Ezzel Magyarország a 28 tagállam között felállított sorrendben a 22. helyen áll, megelőzi Litvánia, Horvátország, Portugália, Bulgária, Lettország és Románia nyerstej árait.

Az olasz spot árak 2017 tavaszától nyár végéig folyamatosan javultak, az augusztus végén mért 46,40 EUR/100 kg spot ár már a 2016 novemberi csúcstérteket (45,88 EUR/100 kg) is meghaladta. A javuló tendencia szeptember hónapban megállt, és azóta kismértékű, de folyamatos csökkenés jellemzi, amelynek következtében a 2017. október közepi 43,00 EUR/100 kg ár már 6%-kal a 2016 novemberi árszint alá süllyedt. A holland spot árak alakulása kevésbé kiegyensúlyozott, kisebb megtorpanások jellemzik a 2017. évi tendenciát. Május és július hónapokban is visszaestek az árak, majd egészen szeptemberig itt is határozott javulás volt mérhető, az árak jóval a 2016-os szint felett alakultak. A szeptember a holland spot piacon drasztikus árcsökkenést hozott, az október közepi 38,00 EUR/100 kg ár csaknem 15%-kal alacsonyabb az idei csúcsnál (44,50 EUR/100 kg), amely pedig 6%-kal haladta meg a 2016 novemberében mért legmagasabb árat.

A főbb tejtermékek közül a vaj ára soha nem látott magasságokba emelkedett rövid idő alatt, 2017 márciusától szeptemberig több, mint 60%-kal nőttek az árak. Szeptemberben az áremelkedés megállt, azóta a folyamatos lassú mérséklődés a jellemző. A többi vizsgált tejtermék ára, a sajt kivételével csökken, a legnagyobb áresés a sovány tejpornál tapasztalható, ahol szeptember végére ismételt az intervenció ár alá süllyedt az ár. A sajtoknál inkább stagnálást, illetve enyhe emelkedést mutatnak a nyári/kora őszi hónapok. 2017. első 10 hónapjának adatai alapján összességében a vaj 53, az emmentáli 20, a gouda 18, a cheddar 16, az edami 13, a teljes tejpor 7%-os ár-növekedést mutat 2016. évhez képest, míg a savópor ára 24, a sovány tejpor ára pedig 19%-kal csökkent az előző év viszonylatában. (2017. október 18-i árak – sovány tejpor: 163 EUR/100 kg, vaj: 619 EUR/100 kg, teljes tejpor: 298 EUR/100 kg, cheddar: 358 EUR/100 kg, edami: 347 EUR/100 kg, gouda: 343 EUR/100 kg, emmentáli: 433 EUR/100 kg, savópor: 71 EUR/100 kg)

KÜLKERESKEDELEM

A 2017. január-augusztusi export adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a főbb tejtermékek közül csökkent az export az előző év azonos időszakához képest a vajnál (-17%), míg a sovány tejpor exportja 43, a sajté

7, a teljes tejporé pedig 2%-kal emelkedett az előző évhez képest. Az import vonatkozásában a sajt nál 2017 első nyolc hónapjában 23%-kal esett vissza az Unión kívüli országokból beérkezett mennyiség, miközben a vaj importja 57%-kal emelkedett. Az EU vaj exportjának fő célországa továbbra is az USA, sőt, 2016. évhez képest 55%-kal növekedett is az export mennyisége. Az addig ugyancsak fő exportpiacnak számító Szaúd-Arábia felé ugyanakkor jelentősen (-55%) visszaesett a kivitel. Növekedett az export Irán és Kína irányába. A sajt export főbb célpiaca továbbra is az USA és Japán, valamint tovább emelkedett a kivitel Dél-Korea irányába. A sovány tejpor esetében változatlanul Algéria, Kína és Indonézia áll az első három helyen, 2016. évhez képest 55-75%-kal emelkedtek az exportmennyiségek.

A VILÁGPIACI ÁRAK

A 2017. októberi világpiaci árak valamennyi vizsgált terméknél (sovány tejpor, sajt, teljes tejpor, vaj) az EU árai a legmagasabbak. Az USA-ban 2017 első hat hónapjában a vaj kivételével (-1,7%) valamennyi főbb tejtermék termelése emelkedett az előző évhez viszonyítottan, a növekedés 1,5-3,5% között mozog. Ausztráliában a kvótaév tekintetében (2016. július – 2017. június) a savópor (+11,8%) kivételével valamennyi tejtermék termelése jelentősen, 10%-ot meghaladóan csökkent az előző kvótaévhez képest. Ugyanitt a tejtermelés a 2016/17 kvótaév vonatkozásában jelentősen (-6,9%) mérséklődött, de a 2017. júliusában megkezdődött 2017/2018. kvótaév első két hónapjának termelése már 1,6%-kal meghaladja az egy évvel korábbit.

Új-Zélandon a 2016/2017 kvótaév tekintetében csupán 1,1%-os a termeléseszkökenés, a nyári hónapok azonban már jelentős növekedést hoztak, 2017. június-augusztusban 1,6%-kal emelkedett a megtermelt mennyiség. Az USA-ban 2016. év termelése 1,8%-kal magasabb az előző évinél, 2017 első nyolc hónapjában pedig 1,6% az emelkedés az előző év viszonylatában. Az átlagár az USA-ban 2017 eleje óta kisebb-nagyobb megszakításokkal folyamatosan csökken, az augusztusi 35,7 EUR/100kg ár megközelítőleg azonos az EU augusztusra becsült 35,8 EUR/100 kg nyerstej árával. Új-Zélandon az árak április hónaptól emelkedni kezdtek, de az árnnövekedés a nyári hónapokban 34,0 EUR/100 kg közelében megállt. Az augusztusi 34,1 EUR/100 kg ár 5%-kal marad el az EU átlagárától.

(Az elemzés a Milk Market Observatory – Európai Tejpiaci Megfigyelőközpont – legfrissebb adatai alapján készült – http://ec.europa.eu/agriculture/market-observatory/milk/index_en.htm)

MAGYAR ÉLELMISZERKÖNYV TEJ- ÉS TEJTERMÉK SZAKBIZOTTSÁG

A Szakbizottság a 2017. május 31-i ülését követően október 3-án ülésezett újra, amely ülésen a korábbiakban elfogadott módosító javaslatok szerint átdolgozott 1-3/51-1. sz. MÉ irányelv, valamint a trappista sajt szabályozása szerepelt napirenden.

A zsírtartalom, a zsírfokozatok, a túréshatár-tartományok, a víz mint megengedett összetevő szabályozása vonatkozásában az előző üléssel megegyező döntések születtek. Új javaslatként került megtárgyalásra a pre/probiotikumokra vonatkozó szabályozás átdolgozása, tekintettel arra, hogy a tárgyban az FM és az OGYÉI között a nyáron lefolytatott szakmai egyeztetés során egyértelműen megállapításra került, hogy a „probiotikum” szó/jelző/erre vonatkozó állítás tejtermékeken nem szerepelhet. Bizonyos fogalom-meghatározások (füstölés, füstölt íz kialakítása, utóhőkezelés, illetve „laktózmentes”) vonatkozásában is új javaslatok kerültek napirendre, ezek tárgyában is elfogadó döntések születtek. A soron következő bizottsági ülésre az előzőek figyelembevételével kerül kidolgozásra egy új javaslat.

A trappista sajt szabályozása tekintetében új fejezetként bemutatásra került a trappista sajtokra vonatkozó részletes érzékszervi követelményrendszer, továbbá ismételt napirendre került a – szabályozás életbelépésétől csak szeletelt, illetve reszelt formában forgalomba hozott trappista sajt céljára gyártható – hasáb alakú sajt méret- és tömegkorlátozása. Az iparági szereplők minél szélesebb körű egyetértése érdekében a Bizottság elnöke felkérte a Tej Terméktanács Elnökségét a kérdés újbóli megvizsgálására és a közös iparági álláspont kialakítására.

EURÓPAI UNIÓS KONZULTÁCIÓ A MÉLTÁNYOSABB ÉLELMISZER-ELLÁTÁSI LÁNCÉRT

Az Európai Bizottság az egész Unióra kiterjedő nyilvános konzultációt indított abban a kérdésben, hogy miként lehetne méltányosabbá tenni az uniós élelmiszer-ellátási láncot.

Phil Hogan, a mezőgazdaságért és a vidékfejlesztésért felelős uniós biztos kijelentette: „A mezőgazdasági termelők az élelmiszer-ellátási lánc első láncszemét alkotják, nélkülük nem létezhetne élelmiszer-feldolgozás, -értékesítés és -fogyasztás. Ugyanakkor azt kell látnunk, hogy gyakran ők kerülnek a leggyengébb pozícióba. Az élelmiszer-ellátási lánc rendellenességeinek kiigazítása céljából vállalkozunk a kezdeményező szerepet, hiszen a

Bizottság hagyományosan kiáll az európai mezőgazdasági termelőkért. Arra bátorítom az Unió minden polgárát, mezőgazdasági termelőjét és az érdekelt feleket, hogy az online konzultáció keretében osszák meg velünk ezzel kapcsolatos meglátásaikat”.

A 2017. november 17-ig tartó online konzultáció során az Európai Bizottság össze kívánja gyűjteni a véleményeket, hogy értékelhesse az agrár-élelmiszeripari termékekkel kapcsolatos tisztességtelen nemzetközi kereskedelmi gyakorlatok kezelése és szabályozása érdekében esetlegesen uniós szinten meghozandó intézkedések szükségességét és célszerűségét.

A Bizottság a piaci átláthatóság szintjét is értékelni kívánja az élelmiszer-ellátási lánc egészében, végül a kérdőív feltérképezi a termelői együttműködések iránti érdeklődés szintjét, és a többek között a cukor-ágazatban már bevezetett, úgynevezett értékmegosztási – vagyis az érintett piaci árak változásából fakadó piaci nyereségek és veszteségek megosztására vonatkozó – megállapodások hasznosságát.

(Forrás: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-2521_hu.htm)

SOVÁNY TEJPOR INTERVENCIÓ

Az Európai Bizottság csaknem 400.000 tonna sovány tejpor készlet felett rendelkezik, amely mennyiség a világ 2017. első félévi teljes sovány tejpor kereskedelmének egyharmada. Pusztán ennek a készletnek a létezése is súlyosan terhelő a piacra.

A tejpiacon jelentős javuláson ment át az elmúlt egy év alatt, a sajt, a teljes tejpor és a nyerstej árak az elmúlt évek átlagárait jóval meghaladják, míg a vajárak rekord magas szintre emelkedtek. Egyedül a fehérjepiac nem fejlődik, a savópor és a sovány tejpor árai zuhanak.

Az EU sovány tejpor és vaj termelése 2017 első hét hónapjában a 2015. évi szint közelében alakult, a vaj piaci értéke viszont sokkal magasabb ebben az évben, jóval több, mint ami kompenzálná a sovány tejpor ár alakulását.

A tejszír és –fehérje ár közötti különbség soha nem látott mértékű, egymáshoz viszonyított arányuk az elmúlt tíz év átlagában 1,4 (0,8-1,7) volt, míg 2016 májusától folyamatosan emelkedve ez az arány 4-re nőtt. A vaj és a sovány tejpor ára között kialakult előre nem látott anomália olyan helyzetet alakított ki, amelyben – az EU Bizottság szerint – nincs piaci létjogosultsága az intervenciós rendszer mint biztonsági háló alkalmazásának.

Szakértők a tejszír iránti erős kereslet fennmaradását várják, amelynek következtében – az EU Bizottság szerint – a sovány tejpor továbbra is megmarad alacsony értékű „mellékterméknek”. Ha azonban a jelenlegi szabályok érvényben maradnak, a fix áras intervenció 2018. március és 2018. szeptember között újraindul, 109.000 tonna/év maximális mennyiséggel. Ez pedig ismét az elmúlt hetekben tapasztalt piaci helyzethez vezethet. Az Európai Bizottság feladata, hogy a sovány tejpor készletek további felhalmozódását megakadályozza, ezért napirendre tűzte az intervenciós rendszer felülvizsgálatát.

ÚJ-ZÉLAND TEJPIACI HELYZETKÉPE - AZ EURÓPAI UNIÓ ÉS ÚJ-ZÉLAND KÖZÖTTI SZABADKERESKEDELMI MEGÁLLAPODÁS MARGÓJÁRA

Új-Zélandon több mint 5 millió tehén jut 4,6 millió lakosra, az átlagos farmméret 420 tehén, szemben az EU 36 tehenes átlagával. 2010 és 2016 között Új-Zéland tejtermelése 24%-kal emelkedett, míg az EU tejtermelés növekedése ugyanebben az időszakban csak 12% volt. A megtermelt tej 88%-a (17,7 millió tonna tejegyenértékben) exportra kerül, a tejtermékek exportja az összes export 37%-át teszi ki (2013/2014. évi adatok). Az EU 16 millió tonnás tejtermék exportja ezzel szemben a teljes termelésnek csupán 14%-a. Az Új-Zélandon megtermelt tej 95%-át egyetlen cég vásárolja fel, míg az EU 10 legnagyobb feldolgozója mindössze a piac 36%-át fedi le.

Új-Zéland számára a mezőgazdaság és a tejtermékek kiemelt jelentőséggel bírnak a szabadkereskedelmi megállapodásokon belül, ennek megfelelően a legnagyobb tejtermék importőr országgal kötött szabadkereskedelmi megállapodásokat. Kína, Dél-Korea, Malajzia, Indonézia és Thaiföld vonatkozásában már életbe léptek, az Arab országok és Kanada, Japán, Peru, Vietnám, Szingapúr és Chile vonatkozásában pedig a ratifikációra várnak a megállapodások. Ezen megállapodásokon keresztül Új-Zéland olyan kedvező feltételekkel tud a világpiacon megjelenni, amelyekkel az EU nehezen tud versenyezni. Új-Zéland tejszektora egyre inkább erősödik, amely az egész Unió tejágazatra hatással lehet. Az Új-Zéland és Kína közötti kereskedelmi megállapodás 2008-as életbelépése óta például Új-Zéland kínai vaj exportja 500%-ot növekedett, miközben az Unióé csak 5 %-ot. A kínai piacon Új-Zéland nem csak a vaj, de a sovány tejpor és a sajt vonatkozásában is egyaránt megelőzi az Uniót.

Az Európai Unió Bizottsága egy EU-Új-Zéland szabadkereskedelmi megállapodás készítésén dolgozik, figyelembe véve az Unió mezőgazdasági sajátosságait és az Unió termelőinek érdekeit.

A VAJPIAC ALAKULÁSA

A válság két évében kínálati piaccal néztek szembe az európai uniós tejtermelők, a jelentős túltermelés hatására pedig drasztikusan csökkenni kezdett a nyerstej ára. Az alacsony árak miatt számtalan európai termelő felhagyott tevékenységével, amely a válság elmúltával kezdte éreztetni hatását. 2017 elején az Európai Unióban számottevően visszaesett a nyerstej-beszállítás, emellett a tejszír alapú tejtermékek mennyiségének jelentős csökkenése volt megfigyelhető.

Ezzel párhuzamosan ugyanakkor a tejszír alapú termékek iránti kereslet folyamatosan bővül: a vajat egészségügyi szempontból „rehabilitálták”, a fogyasztók „természetes” eredetű terméknek tekintenek rá, fogyasztása világszerte divatossá vált.

Az európai vajtermelés az első félévben csökkent, miközben a vaj exportja jelentősen növekedett, a vajkészletek ezzel gyakorlatilag eltűntek. A csökkenő termelés, az erős világpiaci kereslet következtében az európai tejszír (vaj, tejszín) árak tekintetében 2017 szeptemberére évtizedes rekordok dőltek meg.

Termék	Időszak	Mérték	Forrás
40%-os zsírtartalmú tejszín, Olaszország	2015. szept. → 2017. szept.	+ 214 %	http://www.clal.it
	2016. szept. → 2017. szept.	+ 50 %	
vaj, Olaszország	2015. szept. → 2017. szept.	+ 242 %	
	2016. szept. → 2017. szept.	+ 70 %	
vaj, Németország	2015. szept. → 2017. szept.	+ 246 %	
	2016. szept. → 2017. szept.	+ 61 %	

A vaj iránti kereslet megmarad, ugyanakkor a kínálati oldal mind uniós, mind globális szinten bővül. Ennek hatása az árak mérsékelt csökkenésében már megjelent, októberben a júliusi szintre estek vissza az árak, amelyek azonban még mindig jóval magasabbak az elmúlt évek átlagárainál. A csökkenés várhatóan az év végéig folytatódni fog, mértéke azonban nem lesz olyan drasztikus, mint a növekedése volt.

JOGSZABÁLYOK

KORMÁNYHATÁROZATOK

1457/2017. (VII. 19.) Korm. határozat az élelmiszer-értékesítést kezelőszemélyzet nélkül végző automataberendezések Automata Felügyeleti Egységgel történő ellátásához nyújtandó támogatáshoz szükséges többlet költségvetési forrás biztosításáról

A Kormány egyetért azzal, hogy az élelmiszer-értékesítést kezelőszemélyzet nélkül végző automataberendezések Automata Felügyeleti Egységgel történő ellátásához az automataberendezések üzemeltetői állami támogatásban részesüljenek, és ennek érdekében felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy gondoskodjon további legfeljebb 1,44 milliárd forint forrás biztosításáról a központi költségvetés XV. Nemzetgazdasági Minisztérium fejezet javára.

1519/2017. (VIII. 14.) Kormány határozat az élelmiszerek minőségének emelését, a vásárlói tudatosság fejlesztését, valamint a hatósági tevékenység hatékonyságának növelését szolgáló intézkedésekről

A Kormány az élelmiszerek minőségének emelése, a vásárlói tudatosság fejlesztése, valamint a hatósági tevékenység hatékonyságának növelése céljából

határozatában a felelősök, a határidők, valamint a szükséges források megállapításával – többek között – előírja:

- a Magyar Élelmiszerkönyv irányelveinek a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásai közé történő áttemelési lehetőségeinek megvizsgálását;
- a Magyar Élelmiszerkönyv alap- és emelt szintű szabályozása alá eső termékek körének bővítését;
- a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásaihoz és irányelveihez kapcsolódó útmutatók kidolgozását;
- a meglévő szemléletformáló programok bővítését;
- a közétkeztetési feladatokat ellátó szervezetek számára online „Fórum” felület létrehozását;
- a Magyar Élelmiszerkönyv ismertségének elősegítését;
- az elektronikus Nemzeti Élelmiszerlánc-minősítési és Eredetvizsgálati Rendszer kialakításának és működtetésének részleteit tartalmazó koncepció kidolgozását.

1623/2017. (IX. 7.) Korm. határozat az Emberi Erőforrások Minisztériuma fenntartói irányítása alá tartozó állami felsőoktatási intézmények támogatási kérelmeinek a VP3-16.1.1-4.1.5-4.2.1-4.2.2-8.1.1-8.2.1-8.3.1-8.5.1-8.5.2-8.6.1-17 azonosító számú („Innovációs operatív csoportok létrehozása és

az innovatív projekt megvalósításához szükséges beruházás támogatása” című) gazdaságfejlesztést célzó projekt megvalósítására irányuló felhívásra történő benyújtásához történő hozzájárulásról

A Kormány a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 46. § (1b) bekezdése alapján hozzájárul – egyebek mellett –

- a Debreceni Egyetem konzorciumi tagsága mellett előterjeszteni tervezett
 - az „A hagyományos kistermelői termékellátás minőségbiztosítási rendszerének kidolgozása és a korszerű tej- és húsfeldolgozási technológiáknak a felhasználása a közösségi termékellátásban” című, valamint
 - az „A magyar tarka szarvasmarhafajta GMO mentes takarmányozása modern robotfejéses tartás-technológiában a klímaváltozás tükrében” című, továbbá
- a Szent István Egyetem konzorciumi tagsága mellett előterjeszteni tervezett
 - a „Magas hozzáadott értékű tojásalapú tejtermék-analógok tejtermékekre érzékeny emberek részére való fejlesztése a tejtermékekre érzékeny emberek részére céljából operatív csoport létrehozása és kapcsolódó beruházások” című

támogatási kérelmeknek a VP3-16.1.1-4.1.5-4.2.1-4.2.2-8.1.1-8.2.1-8.3.1-8.5.1-8.5.2-8.6.1-17 azonosító számú, „Innovációs operatív csoportok létrehozása és az innovatív projekt megvalósításához szükséges beruházás támogatása” című, gazdaságfejlesztést célzó projekt megvalósítására irányuló felhívásra történő benyújtásához.

MINISZTERI RENDELETEK

20/2017. (VII. 31.) NGM rendelet az élelmiszer-értékesítést kezelőszemélyzet nélkül végző automataberendezések üzemeltetői számára az Automata Felügyeleti Egység beszerzéséhez nyújtandó támogatásról

A rendelet szerinti vissza nem térítendő támogatást az Automata Felügyeleti Egység értékesítésében és telepítésében közreműködő felügyeleti szolgáltató igényelheti a vele felügyeleti szolgáltatói szerződéssel rendelkező üzemeltető részére kedvezmény útján történő érvényesítés céljából.

A támogatás nyújtásának feltétele, hogy a felügyeleti szolgáltató kötelezettséget vállal arra, hogy az üzemeltető részére az AFE megvásárlásához és telepítéséhez az állami (de minimis) támogatás összegének

megfelelő kedvezményt biztosít, és az AFE-t az állami adó- és vámhatósághoz bejelentett és regisztrációs számmal rendelkező automataberendezésbe legkésőbb 2017. november 30. napjáig telepíti, és a telepítést követően működteti.

A támogatás mértéke AFE-nként százhuszezer forint, amely magában foglalja az AFE árát és a telepítéssel összefüggő valamennyi díjat és költséget. Ha az AFE ára, valamint a telepítéssel összefüggő valamennyi díj és költség együttes összege nem éri el a százhuszezer forintot, a fennmaradó rész a felügyeleti szolgáltatás díjára is elszámolható.

A támogatási kérelmet a felügyeleti szolgáltatónak 2017. augusztus 31-ig kell a Magyar Államkincstárhoz benyújtania.

39/2017. (VIII. 7.) FM rendelet a földművelésügyi miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó, egyes agrártárgyú támogatásokat szabályozó rendeletek módosításáról

A jogszabály – egyebek mellett – rendelkezik a **tejtermelőknek és az egyéb állattenyésztési ágazatok gazdálkodóinak nyújtandó kivételes alkalmazkodási támogatás igénybevételének feltételeiről** szóló 3/2017. (I. 23.) FM rendelet módosításáról.

A módosító rendelkezés szerint a kifizetési kérelem benyújtási határideje 2017. június 12. napjáról 2017. június 30. napjára módosult.

45/2017. (IX. 18.) FM rendelet az egyes állatbetegségek és zoonózisok felszámolására, az ellenük való védekezésre és figyelemmel kísérésükre irányuló nemzeti programok 2017. évi finanszírozásának szabályairól

A 652/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek és a SANTE/VP/2017/HU/SI2.749861. számú támogatási határozatnak megfelelően pénzügyi hozzájárulás vehető igénybe – egyebek mellett –

- a fertőző szivacsos agyvelőbántalmak (a továbbiakban: TSE), a szarvasmarhák szivacsos agyvelőbántalma (a továbbiakban: BSE) és a sűrűlőr, valamint
- a kéknyelv betegség

felszámolására, az ellenük való védekezésre és figyelemmel kísérésükre irányuló éves és többéves nemzeti programok célterületeken.

Kizárólag az adott tárgyidőszakban vagy azt megelőzően – de a végrehajtási időszak alatt – elvégzett

feladat végrehajtásáról, illetve az ahhoz kapcsolódó egyéb költségekről kiállított számlák vagy az e rendeletben meghatározott egyéb bizonylat, nyilatkozat alapján vehető igénybe pénzügyi hozzájárulás, amelynek kiszámításának alapja a számlán szereplő költségek általános forgalmi adót és egyéb adót nem tartalmazó összege.

A rendelet a keretösszegek rögzítésével meghatározza azokat a költségeket, amelyekre a pénzügyi hozzájárulás igénybe vehető.

A pénzügyi hozzájárulás iránti kérelmet a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal nyújthatja be a Magyar Államkincstárhoz a tárgynegyedévet követő hónap utolsó napjáig, első alkalommal 2017 első, második és harmadik negyedévére vonatkozóan – együttesen – 2017. október 31-ig.

A Kincstár a pénzügyi hozzájárulást a megállapításától számított harminc napon belül átutalja a kérelmezőnek. Ha a forrás nem áll rendelkezésre, a határidő azon a napon kezdődik, amikor a forrás a Kincstárnál rendelkezésre áll.

51/2017. (X. 13.) FM rendelet az egyes agrártámogatások 2017. évi összegeinek megállapításáról

A rendelet értelmében „**Átmeneti nemzeti tejtámogatás**” jogcímen összesen legfeljebb 10.941.471.197 Ft, azaz történelmi bázis jogosultságonként legfeljebb 5,87 Ft támogatás vehető igénybe, amely támogatás a 2017. évben kifizetésre kerül.

A termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 9/2015. (III. 13.) FM rendeletben meghatározott támogatási jogcímekre 2017. október 16. után kifizethető előleg maximális értékei is meghatározásra kerültek. Eszerint „**Tejhasznú tehéntartás támogatás**” jogcímen 71.828 Ft az előleg maximális összege.

KÖZLEMÉNYEK

93/2017. (IX. 18.) számú MÁK Közlemény az óvoda- és iskolatej program szabályozásáról szóló 21/2017. (IV. 26.) FM rendelet szerinti támogatás kifizetése iránti kérelem benyújtásáról

Az óvoda- és iskolatej program szabályozásáról szóló 21/2017. (IV. 26.) FM rendelet alapján igénybe vehető támogatás kifizetése iránti kérelmet a kérelmező kizárólag a www.mvh.allamkincstar.gov.hu honlapon keresztül, a Kincstár által erre a célra kialakított elektronikus

kérelemkitöltő felületen töltheti ki, és kizárólag elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül nyújthatja be.

Kifizetési kérelem a Rendeletben meghatározott szállítási időszakokban kiszállított tejtermékekre vonatkozóan időszakonként egy alkalommal, az adott időszakot követő harmadik hónap utolsó napjáig nyújtható be. A kérelem benyújtási határidő túllépése esetén a kifizetendő támogatás a túllépés időtartamának megfelelő mértékben csökkentésre kerül.

A Rendeletben meghatározott szállítási időszakok:

- a) adott tanév augusztus 1. és október 31. közötti időszaka,
- b) adott tanév november 1. és december 31. közötti időszaka,
- c) adott tanév január 1. és február utolsó napja közötti időszaka,
- d) adott tanév március 1. és április 30. közötti időszaka és
- e) adott tanév május 1. és július 31. közötti időszaka.

A kifizetési kérelmekről a Kincstár a kérelem hiánytalanul válását követő 45 napon belül döntést hoz, és a forrás rendelkezésre állása esetén haladéktalanul – de legkésőbb kifizetési kérelem benyújtásának időpontjától számított három hónapon belül – folyósítja a támogatás jogos összegét.

2017. július 15-étől változás állt be a tejpiaci jelentésekkel kapcsolatosan (NÉBIH)

A tejpiaci szereplőknek a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanácsnál működő piaci jelentéstételi kötelezettségről szóló piacszervezési intézkedés kiterjesztéséről szóló 8/2017. (III. 2.) FM rendeletben meghatározottak szerint 2017. április 15-étől a tejpiaci jelentést a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz (a továbbiakban: NÉBIH) kell benyújtaniuk.

A Rendelet 2. § (1) bekezdése alapján a „feldolgozók, a nagykereskedelemmel foglalkozó tejágazati szereplők és tejtermelők esetében havi, tejkereskedők esetében háromhavi rendszerességgel” nyújtják be a tejpiaci jelentésüket a NÉBIH-hez.

A korábban használt táblázatok nem tették lehetővé, hogy a kis-, és a nagykereskedők a Rendelet 2. § (1) bekezdésének eleget tegyenek, és külön sablonban készíthessék el bevallásukat. A törvényi előírások betartása érdekében a NÉBIH új táblázati sablonokat készített, mely során felhasználásra kerültek az eddig beérkezett jelentések feldolgozásából származó tapasztalatok is.

A jelentési kötelezettség gyakorisága 2017. augusztus 1-jétől az alábbiak szerint változik:

- feldolgozók: havonta, minden hónap 15-éig.
- nagykereskedők: havonta, minden hónap 15-éig.
- kiskereskedők: negyedévente, a záró hónapot követő hónap 15-éig:
 - 2017. október 15-éig a 2017. július-augusztus-szeptember időszakra,
 - 2018. január 15-éig a 2017. október-november-december időszakra.

A tejpiaci jelentés új sablonjai, illetve a jelentéssel kapcsolatos minden információ megtalálható a <http://portal.nebih.gov.hu> honlapon, illetve a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács honlapján (www.tejtermek.hu) is, továbbá személyes tájékoztatás is elérhető a tejpiacijelentes@nebih.gov.hu e-mail címen, és a +36 1/336-94-73 telefonszámon.

Egységes kérelmek adategyeztetése (Magyar Államkincstár)

A Magyar Államkincstár a korábbi évekhez hasonlóan, idén is felszólító végzés kiküldésével hívja fel az érintettek figyelmét, ha a benyújtott egységes kérelmükkel kapcsolatban adategyeztetésre van szükség. Az adategyeztetés elvégzését kizárólag elektronikus úton, a Kincstár erre kialakított felületén teheti meg az értesített gazdálkodó.

Az előzetes tájékoztatások alapján az adategyeztető levelek kiküldése várhatóan 2017. szeptember végén, október elején történik meg. Az ügyfeleknek az adategyeztetés lefolytatására a kiértesítés kézhezvételétől 8 nap áll majd rendelkezésre.

EU JOGSZABÁLYOK

1430/2017 Bizottsági Felhatalmazáson Alapuló Rendelet az európai uniós védjegyről szóló 207/2009/EK tanácsi rendelet kiegészítéséről, valamint a 2868/95/EK és a 216/96/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről

A rendelet szabályozza az uniós védjegyekkel kapcsolatos bejelentésekre, módosításokra, lajstromozásokra, fellebbezésekre, megszűnésekre, törlésekre vonatkozó eljárásokat.

2017/1431 Bizottsági Végrehajtási Rendelet az európai uniós védjegyről szóló 207/2009/EK tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról

A rendelet – egyebek mellett – szabályokat állapít meg:

- az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalához benyújtandó európai uniós védjegybejelentésekben, illetve a közzétételkor feltüntetendő tartalmi elemek;
- a védjegyokirat tartalma és formája;
- az európai uniós együttes védjegy és az európai uniós tanúsító védjegy használatára irányadó szabályozás tartalmi elemei;
- az eljárások szükséges és ténylegesen felmerült költségeinek felső összeghatára;
- az Európai Unió Védjegyértékesítőben és a Szellemi Tulajdoni Hivatal Hivatalos Lapjában való közzététel;
- a védjegyek nemzetközi lajstromozása vonatkozásában.

1441/2017 Bizottsági Határozat a Lengyelország által „Támogatási program tejtermelők számára” címen bejelentett támogatási programról

Lengyelország 2016. évben tejtermelők számára létrehozott támogatási programot jelentett be az Európai Bizottsághoz, amely programmal elengedné a tejtermelőknek a 2014–2015-ös kvótaévre rendelkezésre álló egyedi kvóták túllépéséből keletkezett illetékhatárlékot.

A Bizottság megvizsgálta a támogatási programot és megállapította, hogy az az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül, amely összeegyeztethetetlen a belső piaccal, továbbá egyes lengyel tejtermelőknek az illeték megfizetésének kötelezettsége alóli mentesítése aláásná a kvótarendszert, és torzítná az azon termelőkkel való versenyt, akik betartották a kvótát vagy lépéseket tettek az egyéni illetékük megfizetésére.

Ebből következően a bizottsági határozat értelmében a lengyel hatóságok a támogatást nem hajthatják végre.

2017/1588 Bizottsági Végrehajtási Rendelet a 2535/2001/EK rendeletnek a Kanadából származó tejtermékekre vonatkozó engedmények tekintetében történő módosításáról

Tekintettel az Európai Unió és tagállamai, valamint Kanada között létrejött átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás ideiglenes alkalmazásának életbelépésére, amely megállapodás bizonyos termékek vonatkozásában valamennyi vám eltörlését írja elő, a Kanadából származó cheddar sajtra vonatkozó vámkontingens e Rendelet alapján teljes egészében megszüntetésre kerül.

A JÖVŐ TAKARMÁNYA A BÉKALENCSE LESZ?

Az állati eredetű fehérje a fejlett országok élelmezésének alapköve, azonban a rendelkezésre álló készletek végesek. Egy fiatal magyar kutató szerint a takarmánytárolás- és kiosztás újragondolásával, valamint az alternatív tápanyagok takarmányként való felhasználásával jelentősen növelhető lenne az állattenyésztés hatékonysága. A jövőt az állat igényeire szabott, egyedi chipes etetés jelentheti, a takarmány pedig lucerna helyett a tizedannyi területen szaporítható békalencse lehet.



Habár egyre nagyobb teret nyernek a speciális étrendek és az alternatív fehérjét tartalmazó diéták, az állati eredetű fehérjék továbbra is elengedhetetlen szerepet játszanak a fejlett országok élelmezésében. A mezőgazdaság, azon belül is az állattenyésztés egyik legnagyobb kihívása, hogy a rohamosan növekvő népességgel együtt járó fokozódó élelmiszerigényt a konzervatív, az új irányok felé nem nyitó gazdaságok egy ponton túl nem lesznek képesek kiszolgálni. Győri Rebeka, az Állatorvostudományi Egyetem fiatal hallgatója szerint az állattenyésztés fenntartható fejlődésének és hatékonyságnövelésének kulcsa a tenyésztés és a takarmányozás megreformálásában rejlik.

A kutató szerint a takarmánytárolás- és kiosztás az egyik fő terület, ahol fejlesztésre lenne szükség. A legkiválóbb precíziós etetőrendszerek is minimum 5%-os pazarlással működnek, miközben a takarmányozás oldaláról az emészthetőség problémája további 8-10%-os veszteséget is okozhat. „A megoldás egyrészt az egyedi chipes etetés lehet, mely során az állat igényeinek és kondíciójának megfelelő fejadagokat kaphat. Másrészt a takarmányok ledarálásával az emészthetőséget is fokozhatjuk, mivel így az enzimek jobban hozzáférnek a tápanyagokhoz az emésztőrendszerben” – mondta el Győri Rebeka, aki szakmai dolgozatával a K&H a fenntartható agráriumért ösztöndíjpályázat egyik nyertese lett.

BÉKALENCSE, MINT ALTERNATÍV FEHÉRJE-FORRÁS?

Az állattenyésztés hatékonysága alternatív takarmányok használatával is növelhető. Ilyen tápanyag például a békalencse, ami a béltartalom és emészthetőség szempontjából is kedvező és hatékony proteinforrás lehet. Nyersfehérje-tartalma ugyan csak 50%, azonban ennek majdnem egésze olyan valódi fehérje, amelyet a monogasztrikus, azaz együregű gyomrú állatok, mint például a sertés, közvetlenül tudnak értékesíteni. Hatalmas előnyt jelenthet továbbá a fenntarthatóság szempontjából, hogy miközben tápértéke közel azonos a lucernáéval, tizedannyi területen képes elszaporodni.



AZ IGAZI NYERTES

A VILÁG ELSŐ ASZEPTIKUS KARTON PALACKJA
ELNYERTE A RANGOS WORLDSTAR DÍJAT



A Tetra Evero® Aseptic csomagolás kategóriája legjobbjaként innovatív és vonzó dizájnjal nyert: ergonomikus formája miatt könnyű fogni, a fröccsöntött műanyag tető a nagy kiöntő nyílással pedig kényelmes töltést tesz lehetővé. Tudjon meg többet a Tetra Evero Aseptic-ről, a világ első aszeptikus karton palackjáról honlapunkon:

www.tetrapak.com/packaging/tetra-evero-aseptic



Immunity+®

KEVESEBB MEGBETEGEDÉS • TERMÉSZETES VÉDELEM • EGÉSZSÉGESEBB ÁLLOMÁNY



**CSÖKKENŐ ELŐFORDULÁS (%) ADOTT BETEGSÉG ESETÉN
IMMUNITY+ BIKÁK LÁNYAI KÖRÉBEN**

20%	KEVESEBB	Elhullás
17%	KEVESEBB	Szubklinikai mastitis
16%	KEVESEBB	Üsző elhullás
12%	KEVESEBB	Sántaság
10%	KEVESEBB	Mastitis
9%	KEVESEBB	Egyéb betegségek
5%	KEVESEBB	Üsző hasmenés
2%	KEVESEBB	Üsző tüdőgyulladás

Számított különbség adott telep Immunity+ bikával termékenyített lányai és más - nem Immunity+ apaságú - lányai között. A vizsgálat 35 telep közel 35000 egyedének adatait tartalmazza.

Forrás: Steve Larmer, Cattle Practice 25/2 (74-81 o.) - 2017

Immunity+ ajánlatunkért keresse fel weboldalunkat
vagy kérdezze Kollegáinkat!



VitAnion termékek – az ellés körüli problémák elkerülésére

Tóth Attila
szarvasmarha szakspecialista
Vitafort Zrt.

Napjainkban a takarmányozással foglalkozó szakemberek a makro- és mikroelem szükségletek figyelembe vétele mellett, az anionos sók etetésével, a takarmányban található kationok és anionok koncentrációjában mért különbségnek megfelelően képesek finomra hangolni a takarmányadagokat (DCAD –Dietary Cation Anion Difference).

A kutatók sok évvel ezelőtt felfedezték, hogy a savas takarmány a vér kalcium szintjének emelkedését okozza. Ez vezetett ahhoz a gyakorlathoz, hogy a kationokhoz viszonyítva nagyobb anion tartalmú takarmányt etessenek, az ellési bénulással összefüggő problémák enyhítése érdekében. A magasabb vér kalcium szint ezekben a tehenekben nemcsak azt előzte meg, hogy ellési bénulás alakuljon ki, hanem más problémákat is csökkentett, így a placenta visszatartást és az oltógyomor-áthelyeződést. Ezen problémák a kalciumhiánnyal függnek össze, ami gátolja az izmok összehúzódását.

A kalciumhiányt (hipokalcémiát) megelőzendő, a hagyományos takarmányozási rendszer az előkészítő időszakban a kalciumszintet alacsonyan tartja. A cél az, hogy a napi kalcium szint ne haladja meg a 75 g-ot. Ebben az esetben a nagy kalcium tartalmú takarmányokat mellőzzük. Az ellés előtti alacsony kalcium szinttel azt a mechanizmust támogatjuk, ami majd később elősegíti a kalcium gyors mobilizálását, főleg a csontokból. (parathormonális szabályozás).

A tömegtakarmányaink minősége viszont jelentősen befolyásolhatja a hipokalcémia előfordulását. A tömegtakarmányok magas kálium tartalma az ellés előtt nem kívánatos. A gyakorlatban sokszor ez nem megvalósítható, mivel korlátozottak a forrásaink. A kálium főleg akkor okoz problémát, ha takarmányunkat előtte nagy adagú kálium műtrágyában részesítettük. Ideális esetben a kálium szint az előkészítő adagban nem haladhatja meg a 0,7%-ot a szárazanyagban, ezzel szemben a gyakorlatban 1-1,5% is gyakran előfordul.

Az ellés körüli hipokalcémiát lényegében a magas kálium tartalomra visszavezethető metabolikus alkalózis okozza. A magasabb pH-jú vér megakadályozza a parathormont (PTH), hogy megfelelő módon kifejtsa hatását a célszövetekre és így a tehen nem tudja visszaállítani a normális Ca szintjét. A magas K szint több okból sem kívánatos az előkészítő adagban. Egyrészt emeli az adag DCAD értékét, másrészt rontja a magnézium (Mg) felszívódását.

A hipokalcémiát másodsorban az alacsony Mg ellátás (hipomagnézia) váltja ki. A hipomagnézia a metabolikus alkalózistól függetlenül megakadályozhatja a PTH működését a célszövetekben. Az előkészítő adag Mg koncentrációjának 0,35 -0,4 %-ra történő emelése jól hozzáférhető Mg forrásból megakadályozza, hogy a Mg hiány miatt másodlagos hipokalcémia alakuljon ki.

A hipokalcémia csökkentésének hatékony eszköze lehet az anionos sók alkalmazása. Ez a technológia nem új keletű, ezzel együtt sokat változott mára. Korábban olyan (olcsó) anionos sókat alkalmaztak, amelyek nem voltak hatékonyak az enyhe metabolikus acidózis elérésében. Ez főleg abból adódott, hogy ezen sók rossz íze jelentősen csökkentette az állatok étvágyát. Ennek következtében az ideális dózist nem vették fel ezekből az anyagokból. Az anionos sókban anionok találhatóak, amelyek negatív töltéssel rendelkeznek, enyhe metabolikus acidózist okoznak. Ez azonban nem keverendő össze a nem kívánatos bendő acidózissal, ami ellen küzdenünk kell. A cél, hogy ellés előtt – legalább 2 héttel – 6,5-7,5-ös vizelet pH-át állítsunk be. Ilyen szintű változásra csak akkor számíthatunk, ha olyan sókat, technológiákat választunk, amelyek hatékonyak ezen cél elérésében. Az enyhe metabolikus acidózis következtében a szövetek érzékenysége javul a parathyroid hormonnal szemben. Mivel fokozódik a kalcium kiürülése is, ezért az adagban növelni szükséges a kalcium mennyiségét 170-200 gramm / tehen / nap mennyiségre, adagtól és szárazanyag fogyasztástól függően.

A takarmány DCAD értékét (kation-anion különbséget) a **Plurimix** program keretében tudjuk ellenőrizni és beállítani. A takarmányadag kation anion különbsége azonban szükséges, de nem elégséges feltétel ahhoz, hogy a technológia működjön. Vizelet pH, NSBÜ, keton és mikroelem vizsgálatokkal tudjuk kontrollálni a rendszert. A vizeletvizsgálat gyors, 1 héten belül rendelkezésre áll az eredmény. Miért a vizelet? A vizeletvizsgálatokkal szemben a vizeletvizsgálat már előre jelezheti az állatok homeosztázisának változását a kedvezőtlen irányba, ezért van lehetőségünk időben reagálni és változtatni.

Ellés előtt 3 hétig a DCAD ajánlás:

a cél, hogy + 5 alá csökkentsük anion kiegészítéssel, DCAD (-5) (-10) (Beede, 2012)

Új nemzetközi tudományos ismeretek és tapasztalatok alapján kialakított új anionos termékekkel kezdtünk el dolgozni a tehenészetekben olyan helyeken, ahol a hagyományos előkészítés nem hozta a várt eredményeket, ill. ahol erre az anionos előkészítési stratégiára akarják építeni a takarmányozási programjukat.

Termékek:

VitAnion Kontroll premix 0,6 – 0,8 kg / tehen / nap

VitAnion Kontroll koncentrátum 3,5 – 4 kg / tehen / nap



„Az anionos előkészítés teljes takarmánykeverék (TMR) etetése mellett történjen. Ez biztosítja az egyenletes, kiegyensúlyozott táplálóanyag ellátást, a beállított DCAD érték elérését, megtartását.”

VITANION-KONTROLL PREMIX

233-515

A VitAnion-Kontroll premix speciálisan az ellés körüli időszakban előforduló és az ellés utáni anyagcsere betegségek kialakulásának preventív megelőzésére szolgál.

Speciális Anionos só tartalma segítségével beállítható az adag negatív ionegyensúlya amivel megelőzhető az ellési bénulás és a szubklinikai hypokalcémia kialakulása, ill. lehetővé válik, hogy hasonló összetételű TMR-t tessünk az ellés előtti és utáni időszakban amivel a gyorsabb bendőadaptáció következtében egy jobb étvágyat és magasabb szárazanyag-felvételt tudunk elérni az ún. „hagyományos előkészítő” módszerhez képest.

Ez a módszer nagy odafigyelést igényel: DCAD érték beállítása az adagban, vizelet pH, NSBÜ ellenőrzése. Akkor javasoljuk, ha a klaszszikus előkészítéssel nem tudunk jó eredményeket elérni.

ALKALMAZÁSI JAVASLAT

- Etethető TMR-be keverve
- Napi adagja az ellés előtti 3 hétben 0,4-0,6 kg

ELŐNYEI ÉS JELLEMZŐI

- **Speciális alkotóelemek (Anionos sók, védett niacin, Diamond V. XP)**
- Nő a szárazanyag felvétel, táplálóanyag bevitel, ellenállóképesség
- Csökken az anyagcsere-betegségek, magzatburok-visszatartás előfordulása
- Csökken a szubklinikai hypokalcémiás egyedek száma
- Jobb involúció, javuló szaporodásbiológiai eredmények
- Gazdaságos (Genetikai potenciál maximális kihasználása)

Beltartalom	ME	233-515 VITANION-KONTROLL PREMIX
Nedvesség max.	%	4,60
Kalcium min.	%	17,53
Foszfor min.	%	0,01
Magnézium	%	5,42
Nátrium	%	1,95
Klór	%	14,01
Kén	%	0,80
A-vitamin	NE/kg	315000,00
D-3 vitamin	NE/kg	105000,00
E-vitamin	mg/kg	2580,00
Össz. Niacin	mg/kg	15000,00
Védett Niacin	mg/kg	7500,00
Anionos keverék	%	37,00
Diamond V. XP		+

VITANION-KONTROLL KONCENTRÁTUM

433-497

A VitAnion-Kontroll koncentrátum speciálisan az ellés körüli időszakban előforduló és az ellés utáni anyagcsere betegségek kialakulásának preventív megelőzésére szolgál.

Speciális Anionos sótartalma segítségével beállítható az adag negatív ionegyensúlya amivel megelőzhető az ellési bénulás és a szubklinikai hypokalcémia kialakulása, ill lehetővé válik, hogy hasonló összetételű TMR-t etessünk az ellés előtti és utáni időszakban amivel a gyorsabb bendőadaptáció következtében egy jobb étvágyat és magasabb szárazanyag-felvételt tudunk elérni az ún. „hagyományos előkészítő” módszerhez képest.

Ez a módszer nagy odafigyelést igényel: DCAD érték beállítása az adagban, vizelet pH, NSBÜ ellenőrzése. Akkor javasoljuk, ha a klaszszikus előkészítéssel nem tudunk jó eredményeket elérni.

ALKALMAZÁSI JAVASLAT

- Etethető TMR-be keverve
- Napi adagja az ellés előtti 3 hétben 0,4-0,6 kg

ELŐNYEI ÉS JELLEMZŐI

- **Speciális alkotóelemek (Anionos sók, védett niacin, Diamond V. XP)**
- Nő a szárazanyag felvétel, táplálóanyag bevitel, ellenállóképesség
- Csökken az anyagcsere-betegségek, magzatburok-visszatartás előfordulása
- Csökken a szubklinikai hypokalcémiás egyedek száma
- Jobb involúció, javuló szaporodásbiológiai eredmények
- Gazdaságos (Genetikai potenciál maximális kihasználása)

Beltartalom	ME	433-497 VITANION-KONTROLL KONCENTRÁTUM
Nedvesség max.	%	10,10
Ny. fehérje min.	%	23,36
Nyers rost max.	%	14,40
Nyerszsír min.	%	2,00
Cukor	%	3,71
NE l. min.	MJ/kg	4,90
Kalcium min.	%	3,95
Foszfor min.	%	0,79
Magnézium	%	1,37
A-vitamin	NE/kg	76000,00
D-3 vitamin	NE/kg	15000,00
E-vitamin	mg/kg	717,00
Össz. Niacin	mg/kg	4000,00
Védett Niacin	mg/kg	2000,00
Anionos keverék	%	7,20
Diamond V. XP		+